DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXIII Kaina 20 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 31, 1979 Nr. 204

LKB Kronika Nr. 38

SĄŽINĖ VIRŠ ĮSTATYMŲ

LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui

Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams

Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui P. Anilioniui

Kaišiadorių vyskupijos kunigų

PAREIŠKIMAS

Mes, Kaišiadorių vyskupijos kunigai, pritardami Tikinčiųjų teisių gynimo Katalikų Komiteto nuostatui, rašytam 1978.XII.25, dėl 1976 metais paskelbtų Religinių susivienijimų nuostatų, pareiškiame, kad šiais Nuostatais tikinčiųjų katalikų diskriminavimas Tarybų Lietuvoje norimas pagrįsti įstatymu. Iš kasdieninio mūsų darbo turima medžiaga ir faktai šitai ir patvirtina. Pvz., labai neseniai Molėtų rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Gančerienė, susišaukusi rajono kunigus, remdamasi Nuostatais, reikalavo neleisti vaikams patarnauti pamaldose, įtaudė kunigams grupiniu būdu egzaminuoti vaikus, ruošiamus Pirmai Komunijai, be to, reikalavo iš kunigų, kad be rajono leidimo atlaidams nekviestų kitų kunigų.

Mes pareiškiame, kad „Religinių susivienijimų nuostatai“ yra viešai diskriminaciniai Lietuvos Katalikų Bažnyčiai:

a. jie neišreiškia lietuvių tautos kurioje yra apie 70 procentų tikintys katalikai, valios bei interesų;

b. jie visiškai ignoruoja šimtmečių bėgyje susiklostavusį lietuvių tautos kultūrinį palikimą;

c. šie Nuostatai tiesiogiai prieštarauja Bažnyčios kanonų teisei, SNC Generalinėje asamblėjoje priimtai „Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai“, Helsinkio Baigiamojo akto įsipareigojimams.

Šie Nuostatai tikinčiuosius ir Katalikų Bažnyčią Lietuvoje pastato į aiškiai priešingą padėtį, kokios reikalauja iš tikinčiųjų ir kunigų Bažnytinės teisės kanonai. Jei tarybų valdžia leidžia Katalikų Bažnyčiai egzistuoti ir dažnai primena, kad ji į kanoninę Bažnyčios veiklą nesikiša, tai kodėl Nuostatai savo esme stato tikinčiuosius į koaliziją?

Todėl mes ir pareiškiame: tais atvejais, kai valstybiniai administraciniai organai reikalaus iš mūsų elgtis priešingai Katalikų Bažnyčios teisiniams nuostatams, mes paklusime Bažnyčios kanonams, o ne LTSR Konstitucijai priešingiems ir tikinčiųjų teises diskriminuojantiems „Religinių susivienijimų nuostatams“.

Ta pačia proga dar kartą prašome nuimti nuo Kaišiadorių vyskupijos pilnateisio vyskupo V. Sladkevičiaus ilgametį trėmimą ir grąžinti jį į Kaišiadorių vyskupijos valdymą.

1979 m. vasario 11 d.

Pareiškimą pasirašė 42 kunigai: **Jonas Pilka, Petras Laskauskas, Bronislavas Bulika, Zenonas Naviskas, Juozapas Matulaitis, Marijonas Petkevičius, vysk. Vincentas Sladkevičius, Alfonsas Šatas, Mykolas Balnys, Vilius, Cukuras, Jonas Kaušyla, Petras Žiugžda, Jonas Tomkus, Antanas Arminas, Bronislovas Novelskis, Juozapas Stasiūnas, Pranciškus Venckus, Edvardas Kraujelis, Jonas Jonys, Ignas Milašius, Stasys Lindė, Stanislovas Kiškis, Juozapas Masalskis, Petras Kražauskas, Petras Budrauskas, Česlovas Zažeckas, Jonas Voveris, Zigmantas Stančiauskas, Jonas Danyla, Jonas Mintauckis, Vytautas Sudavičius, Jonas Zubkus, Juozapas Anusevičius, Petras Valatka, Jonas Ažubalis, Bronislavas Klimas, Aleksandras Alkovikas, Juozapas Gylys, Albinas Šilkinis, Stanislovas Stankevičius, Antanas Jurgilas, Jonas Žvinys.**

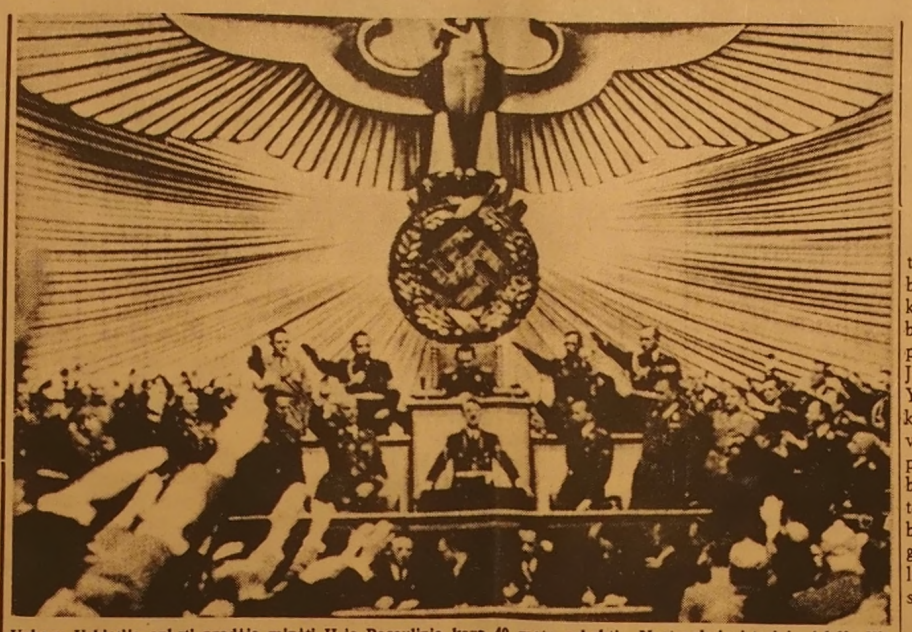

Vakarų Vokietija anksti pradėjo minėti II-jo Pasaulinio karo 40 metų sukaktį. Nuotraukoje istorinis Adolfo Hitlerio pranešimas reichstage. 1939 m. rugsėjo 1 d. Hitleris pranešė: "Lenkija praėjusią naktį pirmą sykį apšaudė mūsų teritoriją".

MASKVOS SPAUDA APIE GODUNOVO PABĖGIMĄ

"Šokėją paviliojo auksas ir degtinė"

Maskva. — Sovietų spauda pirmą kartą paskelbė, kad Amerikoje iš Bolšoi baleto pabėgo svarbus šokėjas Aleksandras Godunovas. „Literaturnaja Gazieta“ rašo, kad šokėjas „dingo“ New Yorke nieko apie savo planus nepasakęs savo žmonai. Amerikos sluoksniai, pamatę, koks puikus Bolšoi baletas, taip susierzino, kad Amerika neturi nieko panašaus, kad ėmė šantažuoti, skleisti nešvarius šmeižtus apie Godunovo žmoną ir pažadėjo Godunovui aukso kalnus ir marias degtinės, kad jis paliktų Bolšoi ir pasiliktų Amerikoje, rašo laikraštis.

Įdomu, kad straipsnyje įsikarščiavęs autorius pripažino žmogui sielą. Rašydamas, kad aukso ir degtinės masalas pasirodė nepakankamas tiems žmonių sielų medžiotojams, tuomet jie nutarė smogti jo sąmonei, paskleisdami spaudoje šmeižiančius gandus apie jo žmoną, siekdami įtikinti, kad jis ją paliktų, bandydami jį palaužti.

Trečiadienį New Yorke Godunovas turėjo susitikimą su spaudos ir televizijos atstovais. Nors šokėjas neblogai kalba angliškai, jis naudojosi kito pabėgėlio iš Sovietų Sąjungos, poeto Josepho Brodskio vertėjo patarnavimais. Jis pasakė pabėgęs grynai artisto motyvais, siekdamas tolimesnio savo talento išvystymo. Jis esąs laimingas patekęs laisvėn. Godunovas atsiprašė visų, kuriems jo pabėgimas padarė rūpesčių ar nepatogumų. Padėkojo ambasadoriui Donaldui McHenry ir JAV vyriausybei už pastangas išgelbėti jo žmoną. Jis nesitaręs apie pasilikimą Amerikoje su žmona. Godunovas turįs viltį, kad ji nebus Maskvoje persekiojama ir jis ją kada nors susitiks.

Spaudos konferencijoje buvo ir „Literaturnaja Gazieta“ atstovas. Šis paklausė, ar FBI nepatarė šokėjui pabėgti? Godunovas atsakė — „niet“. Panašiai jis atsiliepė ir į amerikiečio korespondento klausimą apie gandus, kad jo žmona yra saugumo KGB agentė.

Maskvoje ir Tass agentūra pagaliau pripažino, kad Godunovo nebėra Bolšoi baletų grupėje. Jo pradingimo aplinkybės dar esančios neaiškios.

Bolšoi baleto spektakliai Chicagoje vyksta sėkmingai, nors teatrą pikietuoja Chicagos žydai, reikalaudami išleisti norinčius emigruoti savo tautiečius. Kadangi spektaklių programos buvo spausdintos anksčiau, jose dar yra įrašytos Aleksandro Godunovo ir jo žmonos Liudmilos Valsovos pavardės.

Amerikos parama naftos valstybėms

Paramą gauna trys naftos šalys

Bostonas. — Devynių JAV šiaurės rytų valstijų gubernatoriai svarstė, tarp kitų klausimų, ir ateinančios žiemos problemas. Bijoma, kad gali pritrūkti namų šildymo alyvos. Naujasis energijos sekretorius Charles Duncan nuramino gubernatorius, kad šildymo alyva pilnu tempu gaminama ir jos bus pakankamai. Konferencijoje pasigirdo jau spaudoje matyti priekaištai vyriausybei, kad ji pardavė revoliucinei Irano vyriausybei ne tik žibalo, bet ir šildymo alyvos, nors jos kainos Amerikoje vis kyla. Šiemet šildymo alyva bus dvigubai brangesnė, negu pernai. Tas sudarys nepasiturintiems amerikiečiams daug sunkumų.

Spauda kėlė klausimą, kodėl Amerika, kuriai gresia energijos krizė, turėtų remti lėšomis naftos valstybes. Tarptautinio išvystymo agentūra Washingtone pripažino, kad Amerika teikia ribotą paramą trim OPEC (naftą eksportuojančių valstybių organizacija) šalims: Indonezijai, Ekvadorui ir Nigerijai. Jos visos parduoda Amerikai apie 20 nuoš. Amerikos importuojamos naftos. Parama toms šalims yra Amerikos interesuose, rašo agentūros biuletenis.

Pats faktas, kad valstybė turi naftos, dar nereiškia, kad ji yra turtinga ir kad jai nereikia paramos. Indonezijos gyventojai turi kiekvienam žmogui pajamų tik 280 dol. per metus. Nedarbas siekia apie 9 nuoš. Dar apie 30 nuoš. turi dalinius darbus. Maisto trūksta, o žmonių skaičius smarkiai auga. Vyriausybė savo pajamas iš naftos skiria šeimų planavimo programoms, švietimui ir žemės ūkio produkcijos plėtimui. Šiais metais Amerika duos Indonezijai 73 mil. dol. paramos ir maisto už 111 mil. dol.

Parama Nigerijai yra nedidelė. Žemės ūkio projektams skirta 3 mil. dol. Metinis gyventojų uždarbis, nežiūrint didelių naftos pajamų, siekia tik 380 dol. kiekvienam gyventojui. Nigerija perka daug prekių Amerikoje, kuri parūpina ir įvairių specialybių mokyklų ir kursų, kuriuose amatų mokosi Nigerijos jaunimas.

Ekvadoro naftos šaltiniai labai riboti, o gyvenimo reikalavimai dideli. Gyventojų pajamos siekia 700 dol. per metus, tačiau kai kurie gauna daug mažiau, nes pajamos paskirstytos labai nelygiai. Maisto Amerika davė Ekvadorui už 1.3 mil. dol. ir kitiems reikalams skyrė 600,000 dol.

JAV juodųjų vadai pasmerkė Izraelį

Washingtonas. — Amerikos juodųjų užsienio reikalų organizacija, kuriai vadovauja Gary, Ind. miesto meras Richard Hatcher, pasmerkė Izraelį ir pareiškė, kad palestiniečiai turi laimėti teisę įsteigti savo valstybę. Šios organizacijos vadovybė savo pareiškime sako: Jau daugiau kaip 10 metų Izraelio elgesys mažina mūsų pasitikėjimą ir pagarbą Izraeliui. Viena priežastis ta, kad vis auga Izraelio ir Pietų Afrikos ryšių glaudumas. Amerikos juodieji bandys paveikti JAV vyriausybės politiką Afrikoje. Apie 200 JAV juodųjų organizacijų vadų pareiškė Izraelio politikos kritiką.

Armėnai sugriovė turkų įstaigą

Frankfurtas. — Bombos sprogimas sugriovė Turkijos kelionių biuro įstaigą V. Vokietijoje, išdaužė langus netolimai esančiame viešbutyje ir sužalojo banko pastatą. Po sprogimo laikraščiams paskambino vyras, kuris esąs armėnų laisvinimo slaptos organizacijos narys. Bombą padėjusi jo grupė.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jeruzalėje palestiniečių padėtos bombos sprogime sužeistas vienas žmogus, tas pats — arabas.

— Ateinančią savaitę Egipto prezidentas Sadatas lankysis Izraelyje, Haifos mieste.

— Trečiadienį Nevados dykumoje įvyko požeminis sprogimas. Buvo bandomas bendras JAV ir Britanijos branduolinis užtaisas.

— Nigerijos vyriausybė paskelbė, kad britų naftos bendrovė BP gaus kompensaciją už nacionalizuotus jos turtus

—JAV karo laivyno žvalgybos lėktuvai pastebėjo jūroje 10 žmonių, plaukiančių ant laivo skeveldrų. Lėktuvai tuoj susisiekė radijo bangomis su praplaukiančiu norvegų laivu, kuris skęstančius išgelbėjo.

— Ispanijoje mirė pagarsėjęs JAV gangsteris Alvinas Karpis. Policija nustatė, kad jis mirė nuo migdančių tablečių per didelės dozės. Karpis buvo garsios Ma Barker gaujos narys. Jis buvo 71 metų amžiaus.

— Japonijos premjeras Ohira paskelbė, kad parlamentas bus paleistas rugsėjo 7 d. Po to bus ruošiamasi naujo parlamento rinkimams.

Šeši senatoriai pas Kosyginą

Maskva. — Šeši JAV senatoriai Maskvoje buvo priimti premjero Kosygino. Jie paaiškino premjerui JAV senate iškilusius pasiūlymus papildyti SALT sutartį naujais punktais, kad nereikėtų sutarties persvarstyti. Kosyginas sutikęs tokius papildymus svarstyti. Net ir sovietų bombonešio statybos apribojimas, kurio reikalauja kai kurie senatoriai, nesudarys sunkumų, pareiškė Kosyginas.

Popiežius nevyks į Šiaurės Airiją

Vatikanas. — Popiežius Jonas Paulius II-sis pradės savo kelionę į Airiją ir JAV rugsėjo 29 d. Kun. Romeo Panciroli paskelbė, kad dėl brutalių žmogžudysčių Šiaurinėje Airijoje buvo nutarta nevykti į Armagh vyskupiją, kuri yra Šiaurinėje Airijoje, nors iš jos Airijos katalikų primas kardinolas Thomas O'Fiaich valdo visą Airiją. Popiežius aplankys šiuos airių miestus: Dubliną, Drogheda, Galway, Knock, Maynooth ir Lemerick.

Popiežius kelionėje praleis 10 dienų ir aplankys Chicagą.

Ambasadorius Young pasmerkė Izraelį

Ginčai dėl ambasadoriaus atleidimo

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Saugumo taryboje vyksta debatai dėl Libano nusiskundimo, kad Izraelis daužo artilerija ir bombomis Libano teritoriją. JAV pasitraukiantis ambasadorius Jungtinėse Tautose Andrew Young, kuris šį mėnesį pirmininkauja Saugumo tarybai, reikalavo, kad Libano palestiniečiai nepuldinėtų Izraelio, o šis sustotų bombarduoti taikinius Libane, nes toks barbariškas elgesys negali būti pateisinamas. Amerika negali sutikti ir nesutinka su Izralio politika Libane, pasakė ambasadorius Young.

Palestiniečių stebėtojas Hasan Abdel Rahman apkaltino Izraelį genocidinio karo veiksmais.

Kaip buvo rašyta, ambasadorius Young buvo priverstas atsistatydinti dėl savo susitikimų su Palestinos Laisvinimo organizacijos atstovais New Yorke. Havanoje suvažiavusių neprisijungusių valstybių konferencijos delegatai jau pareiškė amerikiečiams korespondentams, kad jie nepritaria Youngo pašalinimui. Jo labai pasiges Afrikos valstybės, pareiškė Mali delegatas. Jis buvo paaukotas ,kaip atpirkimo ožys, ant Izraelio aukuro, kad Amerikos žydai remtų lėšomis prezidento Carterio perrinkimą, pasakė Mali atstovas. Jam pritarė ir Jamaikos delegatas. Neutraliųjų valstybių konferencija atidaroma penktadienį.

Ambasadoriaus Youngo pašalinimas sukėlė įtempimus Amerikoje tarp žydų ir juodųjų. Amerikos negrai vis daugiau ima suprasti ir remti palestiniečių problemą. Prezidentą Carterį už Youngo atleidimą kritikuoja ir Britanijos liberalų spauda. „Manchester Guardian“ rugpiūčio 26 d. rašo, kad Youngo pašalinimas yra juokingas. Prieš mėnesį prezidentas turėjo visų kabineto narių atsistatydinimo pareiškimus, tačiau ambasadoriaus nepašalino, nors daug kas Amerikoje seniai prezidentui patarė atleisti daug kalbantį ambasadorių. Tai kodėl staiga jis atleistas po susitikimo su palestiniečiu, klausia laikraštis. Pats prezidentas neseniai korespondentams suruoštuose priešpiečiuose pasakė, jog palestiniečių klausimas esąs panašus į civilinių teisių kampaniją Amerikoje. Dėl to pareiškimo Izraelis irgi kėlė triukšmą. dabar prezidentas atleido Youngą lyg glostydamas Izraelio ir Amerikos žydų nuotaikas. Toliau laikraštis nurodo, kad ambasadoriaus pareiga yra reprezentuoti, patarti ir kalbėti. Juk ir Camp Davide buvo kalbama, be tų kalbų nebūtų taikos tarp Izraelio ir Egipto. Youngo kaltė esanti, kad jis privačiai truputį diskutavo Viduriniųjų Rytų taikos klausimus.

Kitas straipsnis tuo pačiu reikalu nurodo, kad Izraelis padarė klaidą reikalaudamas ambasadoriaus Youngo atleidimo. Tas tik sustiprino Amerikoje palestiniečių bylos draugus, padidino jų skaičių, pastumėjo juoduosius remti Palestinos Laisvinimo organizaciją.

Būdamas ambasadoriumi Andrew padarė daug klaidų, tačiau jis gerokai pagerino Amerikos ryšius su Afrika, ypač su Tanzanija ir Nigerija, kurios prezidentų Nixono ir Fordo laikais jau buvo atviri Amerikos politikos priešai, rašo britų laikraštis.

Irakas padeda Irano kurdams

Teheranas. — Irano žinių agentūra Pars paskelbė, kad tarp suimtų kurdų Paveh miesto kovose į vyriausybės karių rankas pateko ir du kaimyninio Irako karininkai. Jie tardomi Teherane. Įtariama, kad Irakas ne tik remia Irako kurdus ginklais, bet atsiunčia ir savo kurdų.

Trečiadienį Jaldian mieste kurdai apsupo kariuomenės įgulą ir apšaudė kareivines. Kurdų organizacija paskelbė, kad po revoliucijos Irane sušaudytų 500 žmonių tarpe buvo 51 kurdas. Po paskutiniojo kurdų sukilimo vyriausybės kurdų malšinti atsiųstas ajatola Khalkhali jau įsakė sušaudyti 77 asmenis. Kurdai reikalauja, kad tas griežtasis ajatola būtų atšauktas iš kurdų provincijos.

Kurdų miestas Mehabadas apsuptas vyriausybės kariuomenės iš trijų pusių. Apsupimo daliniuose esama apie 70 tankų ir stiprios artilerijos jėgos.

Indijos gedulas dėl vicekaraliaus

Dublinas. — Airijos policija suėmė du vyrus, įtariamus Britanijos lordo Mountbatteno ir jo šeimos nužudymu. Vyriausybė paskyrė premiją 225,000 dol. tam, kas padės surasti žmogžudžius.

Vatikane buvo paskelbta, kad popiežius Jonas Paulius II-sis pakeitė planus ir Šiaurinės Airijos sienos neperžengs, lankysis tik Airijoje.

Spauda Britanijoje kritikuoja Airijos premjerą Jack Lynch, kad jis nebando griežčiau suvaržyti nelegalios airių IRA organizacijos veiklą. Jis po lordo Mountbatteno nužudymo net negrįžo iš savo atostogų Portugalijoje.

Britanijos premjerė Thatcher aplankė Šiaurinę Airiją, pasimatė su kariuomenės vadais, aplankė sužeistus kareivius, paguodė žuvusių šeimas.

Indijos vyriausybė paskelbė savaitės gedulą dėl lordo Mountbatteno žuvimo. Jis Britanijos vardu pasirašė Indijos nepriklausomybės aktą, kaip paskutinis britų vicekaralius. Indijos vėliavos nuleistos pusiau stiebo. Buvusi premjerė Gandhi pasakė, kad Montbattenas buvo liūtas tarp žmonių, gimęs vadovauti.

Airių IRA atstovas New Yorke Tom Duffy pasakė korespondentams, kad spauda labai rūpinasi, kai žūna 79 metų senis, tačiau nerašo, kai britai šaudo airių vaikus ir jaunuolius. IRA veda karą už airių laisvę ir visi priešo tautos nariai yra legalūs taikiniai, pasakė jis.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 31 d.: Raimundas, Amija, Sirmantas, Vilmė.

Rugsėjo 1 d.: Egidijus, Verena, Daugvinas, Gunda.

Saulė teka 6:14, leidžiasi 7:28.

ORAS

Saulėta, karšta tvanku. Temperatūra dieną 88 l., naktį 70 l.

Sporto Apžvalga

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose 847-1729, darbe 269-7557

D. ŽYMANTAITĖ IR K. MIKONIS LAIMI MIŠRIUS DVEJETUS

Chicagos lietuvių lauko teniso klubas baigė vasaros sezoną mišraus dvejeto turnyru, kurs virto jau tradicija.

Nelabai kokiose Valley Hills klubo teniso aikštėse, gan tolokai nuo Chicagos, susirinko mažiau dalyvių, negu visada. Nežiūrint varžybos buvo gan įdomios ir sklandžiai pravestos klubo valdybos narių D. Stankaitienės, A. Kušeliausko ir A. Bakaičio.

Pirmoje pusėje K. Mikonis ir D. Žymantaitė. Pirmasis pabaltiečių ir lietuvių vyrų vieneto finalistas, o Daiva pabaltiečių mergaičių meisterė. Nenuostabu, kad jie savo pusėje nerado rimtesnio pasipriešinimo ir lengvai įveikė Kušeliauską-Žilionienę 10-3, Kauną-Ragaitę 10-2, Kasperaitį-Fremerienę 10-4 ir Pauperą-Kaunienę 10-0. Antroje vietoje šios pusės liko Kaunas su Ragaite, nugalėję Kušeliauską ir Žilionienę 10-5 ir Kasperaitį su Fremeriene 10-6.

Kita pusė buvo daug įdomesnė, nes trys poros buvo lygios ir baigė su vienu pralaimėjimu. Reikėjo geresnio žaidimų santykio išaiškinti grupės laimėjimui ir finalistui. A. Bartkus puikiai servuoja, o I. Žukauskienė žaidžia su pasitikėjimu ir laimi prie Ragą ir Povilaitienė 10-8. O šie savo keliu pastovesniu žaidimu įveikia V. ir J. Grybauskus taip pat 10-8. Šios trys poros lengvai susitvarko su Žilioniu ir Stankaitiene bei Pauperiene ir Bakaičiu. Beliekа vienerios rungtynės ir laimėtojas dar neaiškus. Bartkienė su Žukauskiene reikia pergalės prieš Grybauskus, kad patektų į finalą, o Grybauskams reikia laimėti bent 10-7. Įdomios ir permainingos rungtynės baigiasi Grybauskų pergale 10-8. Ši pasekmė eliminuoja šias abi poras, nes Rago ir Povilaitienės bendras žaidimų santykis pasirodo geresnis ir jie atsiduria finale.

Baigminė kova davė gražių momentų. Ragas ir Povilaitienė žaidė agresyviai ir padarė eilę puikių taškų, tačiau jų neužteko Žymantaitės puikiam stiliui ir aštriam žaidimui bei Mikonio smarkiam servavimui, ir jie laimi gana užtikrintai 6-4, 6-1.

O dabar iki pasimatymo "round robin" varžybose kada nors spalio pabaigoje.

SPORTO ŠVENTĖ CLEVELANDE

Šį savaitgalį Clevelande įvyksta lietuvių pirmenybių vasaros dalis: lengvoji atletika, plaukimas ir golfas.

Lengv. Atletika ir plaukimas vyks Case Western Reserve universiteto patalpose, ir smulkesnė informacija jau buvo skelbta.

Golfo varžybos vyks Sleepy Hollaw laukuose. Jose dalyvaus apie 120 golfininkų iš Čikagos, Toronto, Rochesterio, Detroito ir Clevelando. Jau darosi tradicija, kad golfo varžybos savo individualiniu ir komandiniu pobūdžiu yra įdomios, įtemptos ir su pajvairinimais. O tam tikrą pompą priduoda iškilmingas ir su stiliumi banketas, kuris įvyks Hospitality Inn balių salėje. Varžybiniam komitetui vadovauja Clevelando lietuvių golfo klubo p-kas V. Urbaitis, organizaciniam komitetui gerai žinomas mūsų sporto sąjungoje Jaunutis Nasvytis, o ponių komitetas su A. Miškiniene, J. Račiliene ir A. Raulinaitienė rūpinasi banketu ir svečių priėmimu.

Iš šios šventės išskirtas liko tik lauko tenisas, kurio pirmenybės įvyks savaitę vėliau, t. y. rugsėjo 8-9 d. Jos taip pat bus pravestos Clevelande, Harold T. Clark teniso aikštėse, So. Marginal Rd. Cleveland, Ohio. Varžybų pradžia šeštadienį 9 val. ryte ir jas vykdo Clevelando LSK Žaibas. Registraciją tvarko Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio, telef 216-481-7161. Registruotis iki rugsėjo 5 d.

KREPŠINIS

ILLINOIS JAUNIŲ RINKTINĖ SOV. SĄJUNGOJE

Iš Illinois mokyklų sudaryta krepšinio rinktinė neseniai viešėjo Sov. Sąjungoje. Maskvoje ji pralaimėjo Maskvos rinktinei 85-97 ir Sov. Sąjungos rinktinei 95-108. Po to žaidė dar Kijeve ir Leningrade ir iš 10-ties rungtynių laimėjo tik trejas.

Matęs abejas rungtynes Leningrade ir kalbėjęs su amerikiečių treneriu bei žaidėjais davė mums daugiau ir įdomių informacijų. Jo nuomone abejos rungtynės buvo aukšto lygio su stebinančia Leningrado jaunių technikos pažanga, šuoliu bei ūgiu. Pirmas rungtynes laimėjo amerikiečiai 95-94, o antrąsias pralaimėjo pratęsime. Amerikiečių trenerio nuomone Sov. Sąjungos jaunių rinktinė yra ypatingo pajėgumo ir be abejonės geriausia pasaulyje. Kitos komandos buvo geros, bet įveikiamos, teisėjavimas, išskyrus Leningrade, labai vienašališkas. Bendrai vaišingu priėmimu ir geru maistu amerikiečiai buvo patenkinti.

TARPKONTINENTALINĖS VARŽYBOS

Šių varžybų antrasis ratas jau prasidėjo pereitą savaitę Meksikoje. Kaip jau esame minėję, Europos kontinentui atstovauja Sov. Sąjunga, Izraelis, Čekoslovakija, Prancūzija ir Ispanija, o Amerikos kontinentui Brazilija, Argentina, Puerto Rico, Meksika ir USA. Šiemet trūksta Kanados ir Jugoslavijos. Pirmajame rate Amerikos kontinento pasirodymas buvo liūdnas. Ypač silpną rinktinę nusiutė amerikiečiai ir telaimėjo tik prieš Izraelį.

Šiame rate žinoma europiečiams bus žymiai sunkiau, bet ar amerikiečių pergalių užteks bendram laimėjimui yra didelis klausimas.

Štai pradžiai Izraelis jau spėjo pralaimėti Meksikoje 75-71 ir gavo nuo Puerto Rico 87-70. Čekoslovakijai pasisekė geriau ir ji įveikė Meksiką 83-82. Tuoj turi atvykti ir Sov. Sąjungos rinktinė, kurioje tikriausia bus A. Pavilionis iš Vilniaus, išrinktas geriausiu spartakiados krašiniu puolėju ir Chomičius bei Jovaiša iš Kauno. Jos rungtynės su Amerikos rinktine (jei ši bus nors kiek padoresnė) bus vertos dėmesio.

AUSTRALIJOJE

Čia vieši Colorado valstijos universiteto komanda, kuri žais eilę rungtynių prieš Australijos rinktinę. Pirmąsias dvejas rungtynes laimėjo australiečiai ir tik trečiose amerikiečiai iškovojo sunkią pergalę 78-69.

Australijos lietuviai labai apsidžiaugė ŠALFAS-gos susitikimu atsiųsti 1981 met. Amerikos lietuvių rinktinę į Australiją. Jie jau skubina gauti bent keletą geresnių krepšininkų pavardžių ir bent kokią garantiją, kad mūsų rinktinė bus gero pajėgumo, nes jos laukia net 5 rungtynės prieš Australijos olimpinę rinktinę.

DRAUGO SPORTO SKYRIUJE

Pereito penktadienio "Lietuva gali didžiuotis" straipsnyje rašoma: ..."žinovų nuomone Lietuvos moterų krepšinio rinktinė yra viena iš pačių silpniausių pasaulyje... Tai didžiulė spaudos klaida! Lietuvos rinktinė spartakiadoje laimėjo sidabro medalį, nugalėjusi visą eilę Europos stiprių komandų ir tik finale pralaimėjo Latvijai su didžiąja Semionova 53-49. Turėjo būti... "Lietuvos moterų krepšinio rinktinė yra viena iš pačių stipriausių pasaulyje"...

FUTBOLAS

LAIMINGOS LYGIOSIOS

Praėjus įsekmadienį Lituanicos vyrų komanda sužaidė dešimtąsias šių metų Chicagos futhbolo pirmenybių rungtynes be pralaimėjimo, kas yra komandos rekordas. Šį kartą priešininku buvo meksikiečių komanda Mayas, apie kuriuos prieš rungtynes buvo girdėti kalbant: "Prieš juos bus lengvi taškai". Lituanicos komanda, kaip jau ne kartą šioje vietoje buvo dejuota, žaidė be keletos stipriųjų žaidėjų. Jų vietas užpildė jaunių ir rezervo komandų iškilesnieji. Taip papildyta atsarginiais, Lituanicos komanda sužaidė lygiomis — 1:1 su po pavasario rato žymiai, žymiai sustiprina Mayas komanda. Lygio siomis tenka tik džiaugtis, nes rungtynėms baigiantis švečiai neišnaudojo "mirtinų" progų. Jei Mayas ir prieš kitas komandas žais tuo pačiu sąstatu, daug kam pateiks nemalonių siurprizų.

Mūsų komandos puolimas nesiklijavo, tik vienas Pikšrys savo išskirtinu greičiu, solo užėjimais, sumaišydavo meksikiečių gynimą. Jis ir išlyginamąji įvartį įmušė. Gynime apsigėrėtinai apdairiai ir užtikrintai jau ne pirmą kartą sužaidė "sheeper" Audrius Krygeris. Jo žaidimas galva ir tikslios pasuotės išskirtini. Kiek didesnis agresyvumas dar prisidėtų prie jo klasės. Žiūrovų apie 500.

Žaidimui tikrai nepakenktų, jei miesto parkų valdžia atkreiptų nors šiokį tokį dėmesį į aikštę ir jų paskirtį. neišbrendama žolė tik bandai ganyti. Ar gazolino traktoriui pritrūko?

J. J.

TAURĖS RUNGTYNĖS

Šį pirmadienį, Labor Day, Lituanicos vyrų komanda žais ketvirtąsias Illinois taurės rungtynes prieš stiprią meksikiečių komandą S.Francisco Marquette **Parko aikštėj. Pradžia 5 v. vakare.**

Sting žaidėjas, danas Jorgen Kristensen, driblingo specialistas.

A. Vengrytė ir D. Tallat-Kelpšaitė, laimėjusios Chicagos teniso turnyro moterų dvejeto varžybas.

FUTBOLAS SVETUR

ŠVEICARIJA. Pasaulinė futbolo federacija jau sustatė 1982 met. pasaulio pirmenybių kalendorių. Kaip žinome, jos vyks Ispanijoje ir jose dalyvaus 24 rinktinės, vietoj 18 iki šiol. Patekti į finalą reiks 6 rungtinių. Varžybos prasidės 12-je stadijonų pirmajam ratui; antrasis ratas vyks tik Barcelonoje ir Madride, dviejuose stadijonuose — kiekvienam mieste. Pusfinaliai ir finalas numatyti tik Madride.

Lenkija. Čia, kaip ir visoje Rytų Europoje futbolas oficialiai yra tik "mėgėjiškas" ir rinktinė dalyvauja olimpiadoje. Tuo tarpu, ištikrųjų, profesionalizmas bujoja visoje aukštumoje, siekia net žemesnes lygas dažnais atvejais pamesdamas logiką ir bet kokias ribas. Žaidėjų viliojimas virto liga ir siekia milijonines zlotų sumas ir ne tik klubams ir žaidėjams, bet ir žaidėjų tėvams. Be milijonų žaidėjams pirmoje eilėje duodami butai automobiliai ir atostogas užsienyje.

Ir štai sporto ministeris išleido įsakymą, kad iki rugpiūčio 15 d. 1980 metų, t. y. iki po olimpiados, bet koks žaidėjų perėjimas iš klubo į klubą, įskaitant ir autrąją diviziją, uždraudžiamos. O po to, bus išleisti aiškūs nuostatai klubams ir žaidėjams, kaip turi būti tvarkomas perėjimas ir kontraktai!

Chicagos Sting baigė šių metų sezoną, pralaimėdama prieš San Diego 0-1. Sting dominavo visoje aikštėje, buvo užgulę San Diego vartus, tačiau nepajėgė įmušti kamuolio į vartus. Vienas iš retų San Diego praėjimų baigėsi laimingu įvarčiu ir pergale.

Į šio sezono Sting rungtynes lankydavosi ir daug lietuvių, kuriems nusivilti tikrai neteko, nes žaidimas visada buvo aukšto lygio ir įdomus.

Sting iškrito iš varžybų anksčiau, negu tikėjosi ir dar prieš komandą, kuri turėjo būti gan lengvai įveikta. Bene rimčiausia priešastis bus, kad šiose rungtynėse dėl sužeidimo negalėjo žaisti danas Jorgen Kristensen — driblingo specialistas ir progų kūrėjas. (Jo nuotrauką dedame šiame skyriuje).

OLIMPINIS KAMPELIS

— Maskvos olimpiados centras bus Lenino stadijonas, kur vyks atidarymo ir uždarymo ceremonijos lengvoji atletika, baigminės jojimo varžybos ir futbolo finalas. Stadijone tilps 146,000 žiūrovų.

— Olimpinis kaimelis užima 100 hektarų plotą ir bus pats moderniškiausias, negu kiti iki šiol. Jame vėliau įsikurs 15,000 laimingų maskviečių.

— Plaukimo baseinas talpins 10,000 žiūrovų, o dengtas stadionas bus didžiausias Europoje ir talpins 45,000 žiūrovų.

— Olimpinė Maskva laukia 600,000 svečių iš užsienio ir tarybų sąjungos, o taip pat ir 7,400 žurnalistų.

— Į olimpines varžybas bus parduota virš 5 milijonų bilietų. Jų vidurkio kaina sieks net 25 rublius, kas sunkiai įkandama eiliniam sąjungos piliečiui. Jų paguodai tenykštėje spaudoje rašoma, kad Montrealyje bilietas kainavo 42 dol.! (??)

— Olimpinėse statybose dirba virš 30,000 žmonių iš visos Sovietų šalies.

— Stadijonų kontrolė bus ypatinga ir be bilieto patekti į varžybas bus neįmanoma. Kad atsisėsti į savo vietą, bilietą teks parodyti tris kartus. Bilietų kontrolieriai bus išrinkti iš tūkstančių savanorių komjaunuolių bei studentų, daugumos žinančių kokią nors svetimą kalbą. Jie tikrins bilietus ir prižiūrės tvarką. Nėra abejonės, kad tvarka bus geležinė, kaip pareiškė organizacinio komiteto atstovas, nes tiems jaunuoliams kiekvienu momentu į pagalbą ateis tūkstančiai, civiliai aprengusių policininkų...

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmad. nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.
Telef. 434-2413
1490 AM
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

TUOJAU IŠLEIDŽIAMA
LKB Kronikos lietuvių kalba V-tomas
ir ispanų, prancūzų bei anglų kalbomis pirmieji tomai
VILNIAUS UNIVERSITETO
400 M. SUKAKČIAI PAMINĖTI
Maloniai prašome visų lietuvių aukų Kronikos knygoms išleisti ir plačiai paskleisti.
Paaukojusieji 100 dol. ir daugiau bus įrašomi leidžiamose knygose. Aukas siųsti:
LKB KRONIKOMS LEISTI SĄJUNGA
6825 S. Talman Avenue
Chicago, Ill. 60629 USA

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2% year
5 1/4% Savings Account
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
FSLIC
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD
Chicago, Ill. 60608
PETER KAZANAUSKAS, Pres. Phone: 847-7747
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Publication Number (USPS — 161000)
Subscription Rates $37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $35.00. Foreign countries, $37.00.
Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kviekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.
DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	$37.00	$19.00	$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	12.00
Kanadoje ..... U.S.A.	37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirm., antr. ir ketv. 6 iki 7:30 v. v. Šešt. 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šešt. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago
Tel. 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., treč., ketv. 9 iki 6 val. Šeštad. 9 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 1 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GR 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-3; 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE. Jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Liet. Kat. Mokslo akademija

TRIJŲ IDEALŲ TARNYBOJE

Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas Chicagoj yra garbė, nes keturių dienų studijoms susiburs rinktiniai mokslinio sąjūdžio žmonės savo vienuoliktam suvažiavimui. Jis skirtas paminėti Vilniaus universite to 400 m. sukakčiai. Labai gerai, kad mokslų akademija tokį ypatingą dėmesį skiria kitai ant religinių pagrindų sukurtai mokslo įstaigai, suvaidinusiai didžiulį vaidmenį mūsų tautoje. Apie tai jau buvo ir dar bus daug rašyta.

Tačiau šio didingojo minėjimo metu nepamirštama nė pati Lietuvių katalikų mokslo akademija. Tam šiemet yra ypatingų priežasčių. Ši akademija buvo Kaune įregistruota 1922 m., taigi jau gyvuoja, kad ir su karo meto pertraukomis, 57 metus - poros žmonių kartų laikotarpį. Išeivijoj Liet. katalikų mokslo akademija buvo atkurta dr. S. Bačkio skatinimu, imantis iniciatyvos a.a. vysk. V. Padolskiui, kuris 1954 m. sudarė organizacinį komitetą. Todėl nuo tos užuomazgos šiemet LKMA išeivijoje gali švęsti savo sidabrinę sukaktį.

Kas svarbiausia, akademija, nors ir sunkios eišeivijos sąlygose, yra parodžiusi ypatingą gajumą, ypač savo leidiniais. Nė viena išeivijos mokslinė institucija neišleidžia tiek daug ir tiek svarių knygų dabarties sunkiose sąlygose, nes jos centras yra Italijoje, kur tėra ne ką daugiau kaip šimtinė lietuvių. Vis dėlto ji įstengia po kelias knygas kasmet išleisti, rasdama autorius ir sutelkdama lėšas. Nėra abejonės, kad čia labai didelis LKMA pirmininko kun. prof. A. Liuimos nuopelnas.

*

Rengiant šį suvažiavimą, ypatingos veiklumą ir iniciatyva rodė *Chicagos židinio pirm. kun. V. Bagdanavičius*, gerai reikalą išnaudamas spaudoje. Jo ir prof. Liuimos pastangomis šis suvažiavimas susidaro toks įvairus ir turtingas. Bus paskaitų ir diskusijų teologinėmis, filosofinėmis, ekonominėmis, medicinos, istorinėmis, literatūrinėmis, gamtamokslio, matematikos, architektūros ir meno temomis, visa tai rišant su Vilniaus universiteto sukaktimi. Bus ir teatras, meno paroda, kūrybos vakaronė. Savo turiningumu ir įvairumu šis suvažiavimas tikrai bus tarp pirmaujančių.

Belieka Chicagos ir kitiems lietuviams šia proga tik daugiau pasinaudoti, su mūsų mokslininkais ir paskaitininkais pabendrauti, leistis dvasioje į mūsų pirmaujantį kultūros židinį — Vilniaus universitetą, švietusį Lietuvą keturis šimtmečius ir galėjusį savo pajėgumu lenktyniauti su kitais pasaulio universitetais.

Lietuvių Katalikų mokslo akademija savo darbuose ir studijose jungia tris pagrindines idėjas: tiesos ieškojimą, religijos bnag-ri tiesos ieškojimą, religijos branginimą ir lietuvybės meilę. Jei lietuvybės sritis yra gyvybinis mūsų tautos reikalas, tai Dievas ir tiesa yra didysis visos žmonijos reikalas. Kur neigiamas Dievas, ten visai nepaisoma žmogaus teisių, kaip tai rodo hitlerinės Vokietijos ir komunistinės Rusijos pavyzdžiai. Kur tiesa yra palenkta partijos kontrolei, ten žmogus tampa dvasiniu vergu, biurokratų pastumdėliu, diktatoriaus sauvalei palenktos žmonių masės dalelė.

★

Krašte, kur su Dievu kovojama, o tiesa tik tiek teranda pripažinimo, kiek ji naudinga diktatrūinei partijai, rezultatai yra matomi. Neseniai iš spaudos išėjo amerikiečio Victoro Hermano knyga "Coming Out of the Ice: An Unexpected Life". Jos autoriaus tėvas buvo tarp tų 300 amerikiečių, kuriuos H. Fordas 1931 m. nusiuntė į Sovietų Sąjungą talkinti statant sunkvežimių ir automobilių fabrikus. Tarp jų buvo ir Sam Herman, knygos autoriaus tėvas. Pasibaigus trejų metų sutarčiai Sam Herman negrįžo į Ameriką. Jis buvo komunistas ir norėjo pasilikti komunizmo tėvynėje. Jau 1938 m. Viktoras buvo areštuotas ir turėjo tokius skaudžius patyrimus, kad minėtoje knygoje, dabar jau ištrūkęs į Ameriką, skelbia, jog Sovietų Sąjungoje viešpatauja laukinė biurokratija ir kankinimai. Jis pergyveno 55 naktis mušimų, nuo kurių kraujas bėgo iš visur. Bado iškankintas buvo nuteistas 10 m. kalėti. Kankintas sunkiose miško darbuose, matė karcerį, kur retas kalinys išgyvena 10 dienų. Šaltyje, siekiančiame 50-80 laipsnių Fahrenheito žemiau nulio, kaliniams teko gyventi palapinėse. Jis savo gyvybę išgelbėjo tuo, kad prisitaikstė gaudyti žiurkes ir jas valgė.

Bausmę atlikęs išleistas iš lagerio kitur neturėjo kur prisiglausti, *kaip tik turėjo Sibiro* amžino šalčio lede išsikirsti olą ir ten, siaučiant šalčiui iki 80 laipsnių žemiau nulio, lindėti. Pagaliau Maskvos tribunolas 1955 m. jį išteisino iš visų kaltinimų ir 1976 m. jis galėjo atvykti į JAV Taigi žmogus, kurį net pats Maskvos tribunolas vėliau turėjo pripažinti nekaltu, 17 metų — iki 1955 kentė kankinimus, badą, nepakeliamai sunkius darbus. Išėjęs laisvėn jis dabar skelbia, kad nuo 1917 iki 1959 m. bolševikai sunaikino daugiau kaip 50 mil. gyvybių. Šį pavyzdį suminime, nes tai amerikiečio liudijimas, kurį lengviau šio krašto gyventojai priims.

Ukrainiečių laikraštis "Svoboda" skelbia, kad kalinamas jų tautietis V. Sevchyk iš lagerių įstengė išsiųsti laišką, pranešdamas, jog ten kalinamus Helsinkio grupės narius naikina chemikalais. Kas daroma su mūsų patriotais — gerai žinome. Ir tas imperialistinis komunizmas, paneigęs Dievą, partijos tarnybai pajungs tiesą, siekia pajungti kelis kontinentus. Uoli tarnyba religinei minčiai ir tiesai, kaip tą yra užsibrėžusi Liet. Kat. mokslo akademija, yra viena iš priemonių gelbėti pasaulį nuo komunizmo įsiviešpatavimo pasauly.

J. Pr.

Pas. Liet. Jaunimo kongreso garbės prezidiumas Vak. Vokietijoje. Penktas iš kairės — vysk. A. Deksnys, toliau PLJ s-gos pirm. Gabija Juozapavičiūtė, PLB val. pirm. V. Kamantas, kalba A. Šmitas.

Nuotr. Lino Meilaus

Pokalbis dėl Bendruomenės veiklos

Daryti, kas geriau, keisti, kas būtina

ANTANAS BUTKUS

"Draugo" š.m. rugpiūčio 16 d. nr. Juozas Kojelis siūlo JAV LBnės IX-tajai tarybai spręsti praktiškus klausimus. Šia antrašte užvardintam straipsnyje randame daugelį aktualių klausimų. J.K. nagrinėja tarybos narių pareigas, tarybos sudėtį, rinkimo metodus ir kitus su LBne surištus klausimus. Kai kuriom J.K. mintim nuoširdžiai pritariam, dėl kitų norim išsiaiškinti, pasiaiškinti ir gal sustarti. Svarstykim J.K. straipsnį papunkčiui.

Iš vienos pusės J.K. mano, kad dabartinėj taryboj yra per daug narių. Iš kitos jis siūlo tarybon kokia nors forma įjungti apylinkių pirmininkus. Tų pirmininkų įjungimui nuoširdžiai pritariant, nesinori su J.K. sutikti, kad dabartinėj taryboj jau per daug narių. Tiesa, kad dalis jų paparastai būna nelabai pareigingi ar darbingi. Čia iš dalies kaltas prezidiumas ar krašto valdyba, kad neparūpina tiems nariams konkrečių uždavinių, o sesijon nesilankančius tinkamai nesudrausmina ir nepakeičia kitais — kandidatais ar jų antrininkais.

Tarybos komisijos

Tiesa, kad dabartinis tarybos narių pasiskirstymas komisijomis nevisai pasiekia tikslą, bet abejoju, ar J.K. siūlymas tarybos nariams veikti ir reiktštis kaip apygardos delegacijos su kiekvienos apyyardos veiklos apyskaitom būtų geresnis. Ar nesusidarytų čia nereikalingi paralelizmai ir dvylipi veikla su apygardos valdybomis? LB-nės veiklos būdo aptarimas ir tai veiklai galimybių bei resursų suradimas, manau, yra panašus visose apygardose. Tarybai šalia vykdomųjų organų išrinkimo ir jų veiklos apyskaitos bei sąmatų patvirtinimo tenka tarti tik keliais principiniais klausimais.

Viena iš tarybos komisijų pareigų yra surinkti duomenis, apsvarstyti padėtį ir suformuluoti pasiūlymus, kuriuos tarybos sesija galėtų priimti kaip nutarimus ar rezoliucijas. Nutarimai priimami, kad paskui būtų įvykdomi. Komisijoms iki šiol netrūko "specialistų" problemai išnagrinėti ar nutarimui suformuluoti. Priešingai, tų nutarimų ir rezoliucijų kiekvienoj sesijoj buvo daug. Net, pasakyčiau, per daug. Svarbesni klausimai paskęsdavo nutarimų jūroje. Didžiausia bėda buvo ta, kad daugiausia nutarimai likdavo neįvykdomi. Naujoji taryba, jos prezidiumas ir krašto valdyba turėtų surasti paveikesnį mechanizmą šiems nutarimams įvykdyti.

Pirmiausia nutarimų turėtų būti tik keli. Visi jie esminiai ir praktiškai įgyvendinamais klausimais. Po nutarimo priėmimo komisijos pirmininkas su tarybos prezidiumo bei krašto valdybos nariu sutartinai siekia talkos apygardų bei apylinkių valdybose nutarimus vykdyti. Čia tai galėtų pasireikšti tarybos nariai savose apylinkėse.

Tarybos narių skaičius

Apylinkės pirmininkų įjungimas tarybon jau keliamas nebe pirmą kartą. Prieš kelerius metus Chicagos sesijoje tuo klausimu buvo balsuota. Deja, tas klausimas nebuvo tinkamai pristatytas. Prieš pat balsavimą atsistojo vienos didelės apylinkės pirmininkas ir pasakė: "Jūs, ponai, svarstykite, o mes (neva kalbėdamas visų vardu, darbininkai dirbsime".

Šiuo klausimu kalbėjausi su daugeliu bendruomenininkų ir didžiumoje galvojame, kad pirmininkų ar jų atstovų įjungimas tarybon žymiai palengvintų bendruomeninį darbą. Organizacinė komisija tuo klausimu turėtų surinkti tvirtus duomenis visose apylinkėse ir paruošti tam tikslui rezoliuciją.

Tarybos rinkimų tvarka

Kojelis mano, kad tarybos rinkimai vienu sąrašu, koks jis buvo pradžioje, pakeltų Bendruomenės respektą, nes būtų išrinkti "didesni visuomenės autoritetai". Šalia to "jie geriau apsaugotų LB-nę nuo neatsakomingos puolėjų demagogijos". Užtat J.K. tokį rinkimų būdą asmeniškai remia. Tarybai siūlo sudaryti specialią komisiją šiuo reikalu paruošti projektą. Tuo klausimu sunku sutikti su J.K. Mano galva, nėra tiek svarbu, ar LB-nės tarybon išrenkamas didesnis ar mažesnis visuomenės veikėjas, kiek svarbu, koks jis yra bendruomenininkas ir kiek jis išrinktas sugebės ir panorės įsijungti į bendruomeninį darbą. Tarybos atstovo geriausia atestacija tai jo paties ankstyvesnėse. Svarbu žinoti, kiek jis tam nis darbas seniūnijose ar apylindarbe patvarus, produktingas, kūrybingas ir kiek jis sugeba bendrą darbą dirbti su kitais. LB-nėje reikia ne tiek solistų, kiek muzikantų bei choristų. Čia yra kolektyviai jungiamas darbas. Kiekvieno asmeniškas įnašas yra labai svarbus, gal svarbesnis už jo titulus ar nuopelnus kitose gyvenimo srityse.

Kiti J. K. siūlymai dėl tarybos rinkimų tvarkos labai įdomūs ir geri. Jie turėtų būti apsvarstyti šios tarybos sesijoje.

Tarybos narių skaičiaus pasiskirstymas apygardomis

Pagal dabartinę santvarką kiek viena rinkiminė apygarda į tarybą išrenka tiek atstovų, kiek joje proporcingai tuose rinkimuose balsavo. Atseit, po rinkimų bendras rinkėjų skaičius visose JAV-se padalinamas iš apygardose balsavu sių skaičiaus ir išvedamas kiekvienai apygardai proporcingai atitenkantis atstovų skaičius. Tas kartais sudaro daug keblumų ir nemalonumų. Ypatingai tuomet, kai dėl kokių nors priežasčių vienoje ar kitoje apygardoje rinkėjų skaičius žymiai sumažėja.

Originalus Vytautos Vaitiekūno siūlymas, kurį dabar pakartojo J.K., būtų žymiai geresnis: "Kiekviena apygarda į tarybą balsavimuose išsirenka tiek atstovų, už kiek balsuoja". Atseit, tarybos narių skaičius apygardomis paskirstomas iš anksto prieš rinkimus. Tą geriausia būtų padaryti, imant paskutinių 3-5 tarybos rinkimų rezultatų vidurkį.

Dėl antro J.K. siūlymo ir aš keletą kartų spaudoje esu pasisakęs. Kiekvienas tarybos kandidatas prieš rinkimus turėtų viešai pareikšti savo nusistatymą bendruomeniniais klausimais. Iš tiesų, geras J.K. siūlymas, kad viena iš tarybos komisij ų tam tikslui paruoštų specialią formą — kandidato apklausinėjimo lapą.

Trečias J.K siūlymas — tarybos rinkimus vykdyti kas antri metai, renkant pusę narių, yra labai įdomus. Jei tas būtų galima praktiškai įvykdyti, būtų LB-nei naudingas.

Ketvirtasis — rasti kokia forma į tarybos sudėtį įjungti apylinkių pirmininkus. Iš savo pusės dar pridėčiau — arba jų atstovus. Kaip minėjau, tuo klausimu reikia surinkti duomenis ir paruošti projektą.

Politinė veikla

Šiuo klausimu J.K pateikia įdomių duomenų ir dar kartą aiškiai įrodo, kad LB-nė ir šioje srityje nuveikia didelius ir reikalingus darbus. Kadangi visas LB-nės darbas atliekamas savanoriškai be atlyginimo, tai reikia pritarti J.K. siūlymui, kad visuomeninė taryba būtų atpalaiduojama nuo kitų tiesioginių krašto valdybos pareigų. Žinoma, ji turėtų dirbti glaudžiam kontakte su krašto valdyba.

Susumavus tenka pabrėžti, kad J.K. siūlymai yra labai įdomūs ir jie turėtų susilaukti naujos tarybos tinkamo dėmesio.

Kiekviena tarybos sesija yra surišta su didelėm išlaidom. Didžiausia jų dalis apmokama kiekvieno tarybos nario asmeniškai. Iš kitos pusės pirmoji naujos tarybos sesija šaukiama 3-4 mėnesių laikotarpy po rinkimų. Joje svarbiausias uždavinys išsirinkti prezidiumą ir krašto valdybos pirmininką. Po to balsuojama raštu dėl pirmininko sudarytos valdybos patvirtinimo. Kyla klausimas, ar nesutaupytume brangaus laiko ir didelių išlaidų, jeigu prezidiumo bei krašto valdybos pirmininko rinkimus pravestume raštu? Tas būtų galima atlikti per 3 mėnesius po rinkimų. Išrinkus prezidiumą ir krašto valdybos pirmininką raštu, du mėnesius po to, t.y. spalio mėn., jau būtų galima šaukti tarybą suvažiuoti. Čia būtų patvirtinta pirmininko pristatyta krašto valdyba ir ptiimtas jos pateiktas veiklos planas bei biudžeto sąmata.

Sutaupytume ne tik pinigų, bet ir daug brangaus laiko, nes nuo spalio mėn. naujoji valdyba ir visos jos tarybos galėtų pilnai pradėti darbą. Treji metai nėra didelis laiko tarpas. Tenka labai susirūpinti kaip išmesti pusmetį sugaišto laiko po rinkimų, kada yra vadinamas interregnum.

POPIEŽIAUS VIZITAI

Popiežius Jonas PauliusII-sis priėmė Airijos katalikų vyskupų kvietimą rugsėjo 29—spalio 1 dienomis apsilankyti Airijoje. Šventojo Tėvo vizitas Airijoje bus sielovadinio pobūdžio. Spalio antrą dieną, Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Kurt Waldheimo kvietimu, popiežius Jonas Paulius II-sis aplankys Jungtinių Tautų Organizaciją New Yorke. Šia proga Popiežius pasakys kalbą Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos posėdyje. Atsižvelgdamas į Amerikos vyskupų konferencijos išreikštą pageidavimą ir priimdamas prezidento Carterio kvietimą, Šventasis Tėvas pasiliks Jungtinėse Amerikos Valstybėse dar kelias dienas, aplankydamas kai kuriuos Amerikos miestus.

— Kur mūsų nėra, ten veršiai alų geria, o kai nueinam, tą pačią košę randam.

Spaudoj ir gyvenime

KLAIDINANTIS PROKLAMAVIMAS

Latvijoje ištisais mėnesiais buvo kalbama ir dar ilgiau ruošiamasi išgarsintai "Latvių mokyklinio jaunimo dainų ir šokių šventei", kurioje dalyvausią daugiau nei 18.000 jaunimo.

Pagaliau liepos mėn. 1 dieną Rygoje ir įvyko ilgai laukta latvių jaunimo šventė. Bet, žiūrint į tos šventės programą, aiškėja, kad ne visas mokyklinis jaunimas yra iš Latvijos. Daug vaikų buvo iš Ukrainos, Uzbekijos, Moldavijos, Armenijos ir iš kitų "brolškų respublikų".

Latvių kompoiztorių kūrinių ir latvių liaudies dainų bei tautinių šokių šioje Latvijos mokyklinio jaunimo Dainų ir šokių šventėje buvo mažai. Persvarą sudarė "svečių" atvežtos dainos ir šokiai.

Klausimas, kam tada buvo reikalingas toks klaidinantis proklamavimas tos Latvių jaunimo dainų ir šokių šventės? Žodis "latvis" čia mažai pritiko, nes po latvių tautinių šokių tuoj sekė ukrainų polka, gudų "kazačok" ir viskas marguliavo ir pynėsi marginiuotame verpete pagal partijos padiktuotą programą visasąjunginėje žemėje.

A. T.

— Aukso neturėdamas — gyvensi, geležies neturėdamas — duonos neuždirbsi.

Dzūkų patarlė

GRUMTYNĖS SU LEMTIMI

JONAS MATONIS

98

Senovėje ir mokslinčius nebūtų buvęs kitos nuomonės. Šių laikų mokytam žmogui tokios žinios yra paprastas elementorius. Dabar žinoma, kad saulė su visomis savo planetomis, satelitais ir osteroidais apie ją skriejančiais lekia 72,000 km. val. greičiu Herkuleso konsteliacijos link ir sukasi apie Paukščių tako ašį 1,090,000 km. val. greičiu. Viena galaktinį ratą saulės sistema padaro per 200,000,000 žemės metų. Panašiu būdu ir greičiau sukasi 500 miliardų galktikų su miliardais žvaigždžių. Mūsų galaktika — Paukščių takas turi 100 miliardų žvaigždžių — saulių sistemų, o jojo skersmuo 100,000 šviesos metų. Šviesos greitis — 300,000 km. sek. Materija (medžiaga) pasiekusi šviesos greitį jau nebematoma ir virsta energija.

Čia tik žiupsnelis astronomijos žinių, o kur visokie kiti mokslo atradimai ir šių dienų technikos išradimai? Praeito ir ypač šio šimtmečio mokslo ir technologijos didžioji pažanga sukrėtė žmonijos kultūrines ir net religines tradicijas. Bet mokslas kai kuriais atvejais žmogaus idėjinį gyvenimą paveikė neigiamai tik todėl, kad žmogus nesugebėjo mokslo pasiekimų suderinti su kilniomis tradicijų vertybėmis. Dėl mokslo pasiekimų nesuderinimo su kilniomis tradicijų vertybėmis kilo sumišimas, kuris vienus nuvedė į skepticizmą, kitus į pesimizmą, bet kitus paskatino tyrinėti naujus kelius, vedančius į aiškumą, supratimą ir suderinimą senųjų idėjų su naujomis. Ir net iki šiol dažnai užmirštamas svarbiausias reikalas — jungti mokslo laimėjimus su tomis vertybėmis, kurios buvo kultūrinių tradicijų ir religinių įdėjų pradai.

Medžiaga pasireiškia energija. Tos energijos šaltiniai yra be galo mažyčiai taškeliai — elektornai ir protonai, pagrindiniai atomų ir visos medžiagos elementai. Iš to seka išvada, kad pati medžiaga turi kažkokį nemedžiaginį, bet dvasinį, neaprėpiamos jėgos pagrindą.

Komunistų dialektinio materializmo vadovėliai savo tezes dėsto pagal iš anksto suformuluotos "tiesos" pagrindą, kaip ir visur kitur jų propagandoj, net nesirūpindami įrodymais. Jie tvirtina, kad kai medžiaga išnyksta, tai tik išnyksta riba, iki kurios mes ją pažinojome iki šiol. Žinojimą, girdi, giliname toliau: išnykusios tokios medžiagos savybės, kurios anksčiau atrodė mums absoliutėmis, nekintamomis, pirmapradėmis, bet gi vėliau pasirodo kaip santykinės, būdingos tik kai kurioms medžiagos būsenoms. Vienintelė medžiagos savybė, su kurios pripažinimu susijęs filosofinis materializmas, yra savybė būti objektyve realybe, kad ir egzistuojančia už mūsų sąmonės (Kurs Obščei Fiziki — S. Friš į A. Timorova). Pagal dialektinį materializmą, nieko kito nėra ir negali būti, kaip tik medžiaga, nežiūrint, kokiu pavidalu ji bebūtų, pvz. kad ir besireiškiančia energija.

Tačiau anot Oliver Lodge (Energy, 1957.), mokslas turi atsakyti, ar medžiaga yra pati iš savęs — "sui generis" dalykas, ar ji originali ir savarankiška. Tai yra didi problema, kurią dar reikia išspręsti, nes tik tuomet liausis ginčai ir nesusipratimai.

Mūsų laikų fizikui elektromagnetinis laukas yra tiek pat realus, kaip stalas, prie kurio jis sėdi. Modernioje fizikoje ir modernioje filosofijoje lauko teorijų dėka materija laiko tekmėje virsta kažkokiu vaiduokliu, kuris viename savo pavidalų yra medžiagiškas, apčiuopiamas, o kitame — guvi, galinga jėga.

Visa, kas gamtoje ir pačioje visatoje reiškiasi, yra ne kas kita, kaip vyksmą valdantis protas. Pasižvalgę aplinkoje lengvai galime įsitikinti, kad gamtos ir žmogaus protas yra labai panašūs. Reiškiniai atomų ir molekulių struktūroje, augalų išsilaikymo ir platinimosi būdai, gyvių prisitaikymas aplinkai ir laiko sąlygoms yra stipriai pagrįsti to įrodymai. Mintis, dvasia ir protas nėra vien tik filosofų linksniuojamos sąvokos ir priklausančios vien tik žmogui — jos yra gyviuose, augaluose ir pačioje materijoje, kaip neginčijamos fizinės realybės. Praeities mokslo nuostatai, kad materija priešybė minčiai dabar jau negalioja.

Reikia tikėti, kad visatos erdvės ir joje esamos materijos mokslas žmonijai suteiks dar labai daug įdomių žinių, kurios padės moksliškai pažinti tą PROTĄ, kuris tvarko visatą, o taip pat ir mūsų pačių esmę bei paskirtį šioje planetoje ir kitose planetose, kitų saulių - žvaigždžių sistemoje.

Iš visų čia paliestų aptarimų matome vienų reiškinių priklausomybę nuo kitų. Kiekvienas daiktas ir kiekvienas vyksmas turi savo priežastį, kurios pasekoje jis yra ir veikia. Visi daiktai ir visi vyksmai įjungti į bendrą priklausomybės grandinę. Priežastingumo grandinėje visuomet esti pagrindinė priežastis, pradmuo, be kurio pats reiškinys negalimas.

Augalas auga todėl, kad jo sėkla toje vietoje pateko į dirvą, o dirvoje yra drėgmės ir trašų, ore angliarūkščio, iš kurių, esant palankiai temperatūrai, susiformuoja tam tikru būdu mediena. Panašiai vyksta gyvių pasaulyje, žmogaus gyvenime, medžiagų susidaryme iš elementų ir materijos formavimesi, matome, kad net materija, medžiagos nėra amžinos, o gyviai iš medžiagų. Materija yra tik potencialė energijos forma, kuri gali prie tam tikrų sąlygų vėl tapti energija, — ta pirmykščia jėga.

(Bus daugiau)

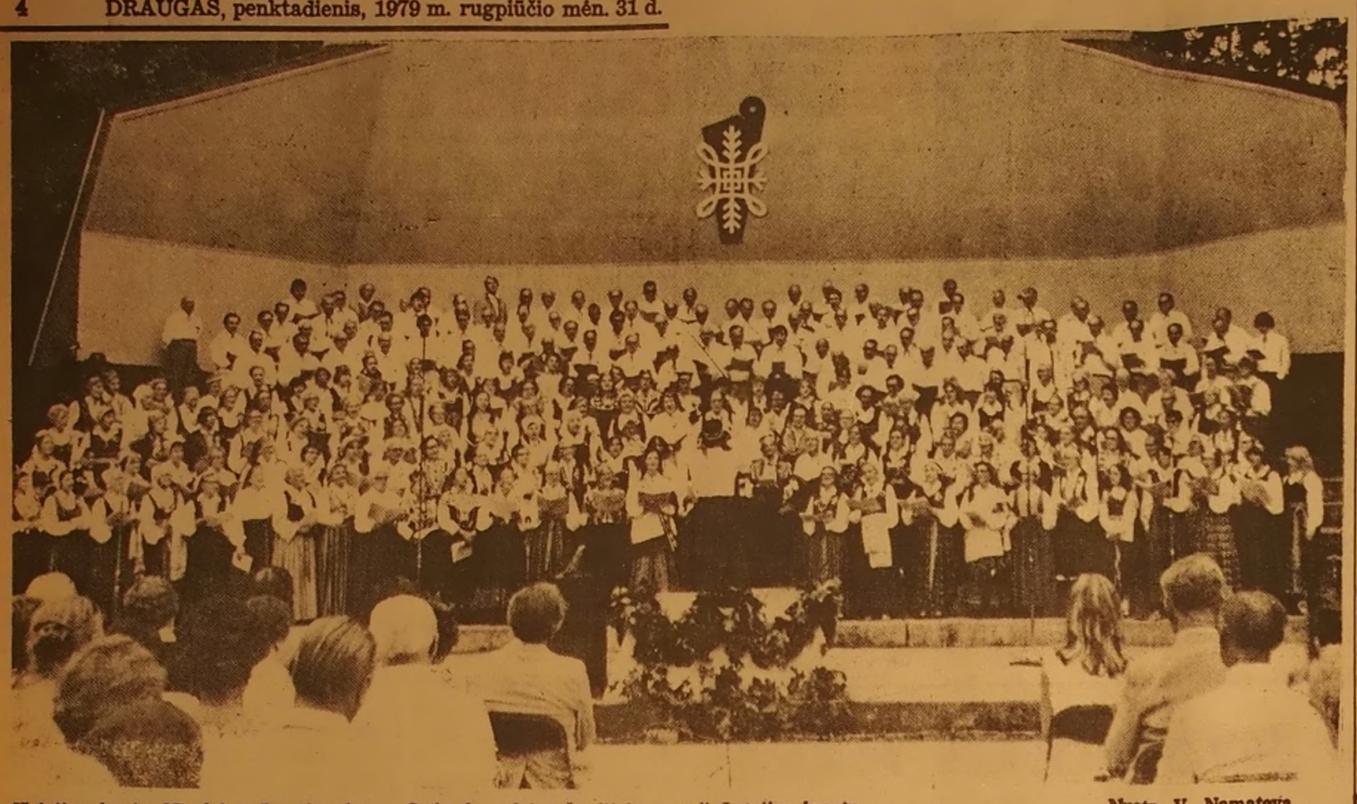

Išeivijos latvių VI dainų šventės choras Gotlando saloje, Švedijoje, netoli Latvijos krantų. Nuotr. V. Namatevo

O VISTIK REIKIA IEŠKOTI TIKRO KELIO

Pasukimas iš analizės į sintezę

PR. RAZMINAS

Besižvalgant po lietuviškus laikraščius, besiklausant įvairiuose sambūriuose kalbų, pastebimas keistas reiškinys. Mes esame tarsi liūtai uždaryti narve. Rodos, jau artėja prie susitarimo, prie nuoširdaus pokalbio, o štai, žiūrėk, vėl braška narvo grotos, kauksmas nuaidi po plačiąsis apylinkes, ir visa, kas padaryta, paverčiama niekais. Nuo išorės įtakų saugoja narvo plieniniai virbai. Jeigu vėl nori arčiau prislinkti prie narvo, turi sugalvoti naujus liūtą raminančius žodžius. Tai nuolatinė savo žodžių ir veiksmų analizė, kaip visa padaryti, kaip pabaigti paties liūto pratęsiamą dresūros laikotarpį, kaip jam duoti daugiau visokios laisvės.

Mūsų visuomeniniame gyvenime analizė reiškia tik nesibaigiantį, o dažnai ir nutrūkstantį dialogą, neprieinantį prie jokių išvadų, jokių nutarimų, jokio bendro nusistatymo ir vieningos veiklos, nors jos visi laukia. Kartais mes esame panašūs į stiklinio musėgaudžio muses, kurios kiekviena susirūpinuso tik savo gyvybe. Štai kodėl jos lipa viena ant kitos, tik savimi tesirūpindamos.

Analizę mes suprantame tik kaip svetimų marškinių mazgojimą, patys savo marškinius laikydami baltutėliais. Kitų akyse matome krislą, o savo - nė rąsto. Mes dialoge vengiam pirmojo asmens, o tik griebiamės antrojo ar trečiojo: jūs negerai darote, jie blogai elgiasi, tik labai retai — mes ar aš. Tai nėra visuomeniniame gyvenime tikra ir nuoširdi veiklos analizė. Jei kas nors bendruomenėj vyksta negerai, tai ne mes esame kalti. Mes kitai bendruomenei priklausom. Mes esame tie, kuriems viskas leista, kas tarnauja mūsų užmačioms. Tai kas, kad mūsų nedaug, tai kas, kad mes niekam neaukojam ir nieko neišlaikom. Yra, kas mus remia ir mus palaiko. Mūsų mecenatai turtingi. Mes savo veiklai pinigų nestokosime.

Iš sintezės kyla dvasios ir kūno jėgos. Tik sintezėj telkiasi visokia galybė. Tautų ir valstybių laimėjimai ateina iš nenugalimo susitarimo, visų turimų jėgų suderinimo, kurį buvome įpratę vadinti vienybe. Tokia suomių tauta paskutiniame kare su Sovietų Sąjunga nebuvo nugalėta dėl to, kad buvo vieninga, nors kiekvienam suomių kariui reikėjo kautis su 50 priešų karių. Galvojama, kad tautos vieningumas arba visų jos turimų jėgų suderinimas reikalingas tik mirtino pavojaus metu, kai iškyla gyventi ar mirti klausimas. Kas nėra girdėjęs tėvo pamokančius istorijos vaikams, kai jis pastebėjo juos savo tarpe nesutariančius. Vaikai neįveikė perlaužti stipriai surištų virbų, tačiau, juos paleidę, lengvai sulaužė ir išmėtė.

Sintezės jungtis neįveikiama. Priešas, norėdamas ką nors pavergti, pirmiausia suskaldo ir tuomet kovą lengvai laimi. Divide et impera (skaldyk ir valdyk). Ypač rusiškasis komunizmas gudriai moka naudotis šia tautoms ir valstybėms pavergti priemone. Jis pasinaudoja vidiniais tautų ir valstybių įvairiais nesutarimais, kurie ir nuveda į komunistines Maskvos reples. Tiems, kurie pažįsta komunistų metodus ir kėslus, nesukelia nuostabos. Komunistai laimi todėl, kad šalyse, tautose ar vlastybėse randa kvislingų, išdavikų, o savo infiltruotais agentais sugeba trumpažiūrius piliečius bei politikus taip suvilioti, kad jie jau iki mirties kovoja už svetimas idėjas. Pavyzdžių nereikėtų ieškoti tolimuose žemynuose - Afrikoj, Azijoj ar P. Amerikoj, kur, prisidengiant "demokratija", nešama gyventojams vergovė, badas, mirtis. Yra tokių protų ir čia, kur to nepajėgia ar nenori suprasti ir net moraliniu spaudimu ar prievarta verčia tų "demokratų" užmačioms paklusti.

Turimų jėgų sintezė reikalinga ne tik tautoms ir valstybėms, bet ir tam tikroms organizacijoms. Ji be galo reikalinga ir lietuviams išeivijoje. Tik kaip mes galime kalbėti apie savųjų jėgų sintezę, jeigu nesugebame šiuo reikalu net rimtesnio dialogo užmegzti, jeigu tik keiksmažodžiais vieni kitus palydim. Noras dominuoti niekada nenuves į sutelktų jėgų sintezę, kaip mes buvom įpratę sakyti — į vienybę. Dėl sintezės stokos mūsų veiklos apimtis gana siaura.

Keista, bet iš šalies žiūrintiems atrodome labai vieningi. Tačiau iš esmės mes tokie nesam. Tąsomės dėl niekų. Reikia manyti, kad bylinėjimąsi esame paveldėję iš savo tėvų ir protėvių: už praartą vagą, už atsitiktinį pravažiavimą seniau būtu keleliu, už palaido kumeliuko prie kelio paliktą vos įžiūrimą brydelę. "Nepasiduosiu" yra gana ryškus daugelio mūsų charakterio bruožas.

Kad kitiems atrodome vieningi, tai gali būti paaiškinama. Pir miausia tai laikytina komplimentu. Be to, kiti namai atrodo gražesni, ir kitos šeimos atrodo patrauklesnės. Jeigu tarp savęs ir nesutariame, bet kovojant dėl savo tautos laisvės rietis negalima. Kažkada mūsų visų tikėta į vienybės reikalą, kol neįsitikinta, kad vienybė kiekvieno vis kitaip suprantama. Suprantama ne kaip visų turimų jėgų konsolidacija kuriam nors žygiui, bet kaip nusilenkimą vienos kurios nors grupės ar asmens užmačioms.

Apie visos išeivijos veiklos sintezę, kaip apie tautos dalies turimų jėgų sujungimą kovai dėl tautos laisvės, negalima nė kalbėti. Tai absoliuti nykuma. Labiausiai, rodos, šiuo metu mums reikėtų politinės vienybės. Gal paskutinis Sovietų Sąjungos ėjimas - pilietybės įstatymas truputį apmalšins pasinešusius į koegzistenciją su tautos žudytoju. Gal ir gerai darome mažiau kalbėda mi apie turimų jėgų sintezę, kurios savo veikloje nepraktikuojame. Nuolat apie ką nors kalbėti, bet nepraktikuoti aplinką tik labiau tamsina, o ne skaidrina. Kol tik kalbėsime apie savo užmojų sintezę, tol jos neturėsime. Nepaslaptis, kad štai maža grupelė pyksta, net grasina dėl to, kad neįstengia dominuoti, kad visada pralaimi.

Dažnai pasišvaistom piktais žodžiais dėl mūsų broliams daromų skriaudų, dėl vakarų pasaulio suakmenėjusios sąžinės. Kančios bangos šliaužia per visus žemynus, visas tautas, kurias pavergia mirties ir kraujo ištroškęs apokaliptinis slibinas. Tik koncentruotos pasipriešinimo jėgos galėtų atnešti laimėjimą. Vienybėje — galybė, tačiau mes labai toli stovime nuo viso to, kas mus jungia. Mes kiekvienas traukiam savo vežimą vis kita kryptimi. Vieni kylame į padanges, kiti norime į gelmes, o dar kiti pasirenkame vandens pakraščių urvus. Negalime todėl ir stebėtis savo veiklos rezultatais.

NUO KO MIRŠTA ŽMONĖS

Neseniai sveikatos apsaugos organizacija paskelbė statistinį pranešimą, kuriame analizuojamos Europos, JAV, Okeanijos gyventojų mirties priežastys. Matyt, kad vyrauja širdies ir kraujagyslių ligos bei piktybiniai vėžio augliai. **jm.**

J. BURKUS

ARTI TIKSLO

"Be šios knygos neturėtų būti nė vienos šeimos, iš kurios kas nors mirtimi yra išvykęs amžinybėn."

Iš autoriaus pratarmės

"Sūdavos" leidinys 1979 m. Spaudė Morkūno spaustuvė Chicagoje. 256 pusl. Kaina su persiuntimu $6.75. Illinois gyventojai prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DERLIUS VAKARŲ EUROPOJE

Šiemet grūdų derlius Europoje sieks 108—110 milijonų tonų. Toks yra šis pirmas Europos Statistikos biuro apskaičiavimas. Praeitų metų grūdų derlius Europoje siekė 116 milijonų tonų. Vidutinis derlius 1973—7977 metų buvo 101 mil. tonų.

Kadangi žiema užsitęsė, o pavasaris buvo šlapias, šįmet buvo mažiau užsėta, negu per praeitus metus. Prie to prisideda ir birželio mėn. sausros. Todėl derlius iš hektaro bus mažesnis, negu 1978 metais, mano Statistikos biuras.

Grūdų derlių Vakarų Europoje sudaro: kviečiai — 39%, miežiai — 35% ir kukurūzai — 16%. Bulvių irgi užsodinta mažiau, cukrinių runkelių plotas kaip ir 1978 m. — 1,8 mil. ha. Cukraus produkcija 1978-79 m. sezono sudarė 12,39 mil. tonų. **A. T.**

LABOR DAY

SINCEREST LABOR DAY GREETINGS

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS FREE AND MIGHTY NATION
RICHARD J. ELROD
SHERIFF OF COOK COUNTY

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS MIGHTY NATION
MARQUETTE NATIONAL BANK
PHONE - 476-5100
6316 SOUTH WESTERN AVE., CHICAGO, ILLINOIS

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND ASSOCIATES FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY COURTESY OF THE
ELGIN CORRUGATED BOX CO.
PHONE: 741-2200
824 RAYMOND ST. ELGIN, ILLINOIS

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS FREE AND MIGHTY NATION COURTESY OF THE
A - 1 TOOL DIVISION
PHONE: 345-5000
1425 ARMITAGE AVE. MELROSE PARK, ILLINOIS

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS FREE AND MIGHTY NATION COURTESY OF THE
MURPHY MOTOR EXPRESS
2920 SO. 19TH AVENUE, BROADVIEW, ILL.
MURRAY 1-1150

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS MIGHTY NATION COURTESY OF
DR. FAUSTO CIULINI
4324 West 63rd St. Chicago, Illinois
Phone - 767-3171

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY COURTESY OF THE
SPARKLE FOOD CENTER
SPECIALIZING IN FINE HOME-MADE LITHUANIAN, POLISH AND ITALIAN SAUSAGE ALSO GERMAN BRATWURST
Phone: 585-5533
4024 West 59th St., Chicago, Ill.

BEST WISHES FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY TO OUR MANY FRIENDS AND ASSOCIATES Courtesy of the
RAVENSWOOD OFFICE SUPPLY
1926 W. IRVING PARK RD.
CHICAGO, ILLINOIS
PHONE: 549-2122

BEST WISHES FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY COURTESY OF THE
GESTETNER CORPORATION UPLICATION MACHINES & SUPPLIES
Phone: 467-6411
531 NORTH STATE ST.
CHICAGO, ILLINOIS

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS FREE AND MIGHTY NATION Courtesy of the
KELLY-CARROLL FUNERAL HOME
Mr. Joseph Minich, Director
2616 West 38th Street,
Chicago, Illinois
Phone LA 3-0980

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS FREE AND MIGHTY NATION COURTESY OF THE
LEITZA DIE & TOOL CO., INC.
Phone - 271-1408
5462 N. Damen Ave., Chicago, Ill.

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS FREE AND MIGHTY NATION
Courtesy of
A FRIEND

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A SAFE & JOYOUS LABOR DAY Courtesy of
SLUDGE REMOVAL AND SEWER SERVICE
Phone: 889-5175
5316 West Diversey,
Chicago, Illinois

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY Courtesy of the
ARCHER—CALIFORNIA RENTALS
TRUCKS—VANS—TRAILERS, ETC.
PHONE: 847-0630
4051 SOUTH CALIFORNIA
CHICAGO, ILL.

Best Wishes To Our Many Friends For A Safe And Joyous LABOR DAY Courtesy of the
JA MAR JEWELERS
4915 Oakton Street, Skokie, Ill.
PHONE 679-0010

GREETINGS ON LABOR DAY TO OUR FRIENDS & PATRONS Courtesy of
BARTECKI'S PHARMACY
Accurate Prescription Service
4259 W. 63rd St. Chicago, Ill.
Tel. — REliance 5-5868

GREETINGS ON LABOR DAY TO THE FINE AMERICANS WHO HAVE BUILT THIS MIGHTY NATION Courtesy of
RIDGELAND NURSING HOME
Tel. 597-9300
12550 Ridgeland Ave.
Palos Heights, Ill.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY COURTESY OF
MIDWAY PHARMACY, INC.
NOW FILLING PRESCRIPTIO
NOW FILLING PRESCRIPTION RECORDS FORMERLY HELD BY PARK LAWN PHARMACY
Phone 767-9155
4324 W. 63rd St., Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS FOR A SAFE & JOYOUS LABOR DAY Cortesy of the
HANKINSON LUMBER AND SUPPLY CO.
Ogden Avenue, Lisle, Illinois

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY Courtesy of the
FRIENDLY LIQUORS
2646 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Phone — PR 8-9318

GREETINGS ON LABOR DAY TO OUR MANY FRIENDS FROM THE
P & P CARTAGE CO.
PHONE: 434-0552
7338 SOUTH BELL AVE.
CHICAGO, ILL.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY Courtesy of
JOHN ZENGLER CLEANERS
PHONE: 432-2800
2020 First St., Highland Park, Ill.

BEST WISHES TO OUR MANY FRIENDS AND PATRONS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY
MATTHEW'S SUPREME HOMEMADE SAUSAGE SHOP
Tel. - 523-2809
4328 S. Archer Ave., Chicago, Ill.

GREETINGS ON LABOR DAY TO OUR MANY FRIENDS AND PATRONS -From-
MING'S CHOP SUEY RESTAURANT
6525 W. Archer Ave.
Chicago, Illinois - Tel. 586-2929

BEST WISHES TO ONE AND ALL FOR A SAFE & JOYOUS LABOR DAY Courtesy of
A FRIEND

BEST WISHES FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY COURTESY OF THE
JACKSON STORAGE AND VAN
Agent Allied Van Lines
Tel. 352-4100
108 E. Burlington, La Grange, Ill.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY From the
SOUTHWEST FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSN
PHONE 436-4600
3525 W. 63rd St., Chicago, Ill.

GREETINGS ON LABOR DAY TO OUR MANY FRIENDS From the
BERWYN PET SHOP
Full line of pet needs, also live pets
2829 Harlem Ave., Berwyn, Ill.
Tel. Pioneer 9-0660

BEST WISHES TO OUR FRIENDS FOR A SAFE AND JOYOUS LABOR DAY From the
SHANGHAI RESTAURANT
3552 W. 26th St., Chicago, Illinois
Phone - 277-0827

Best Wishes To Our Many Friends For A Safe And Joyous Labor Day Courtesy of the
GLOBE
Top Prices Paid For Junk Cars
Phone: 296-5568
280 Old Higgins Road
DESPLAINES, ILL.

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363
J. & J. PHARMACY
Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, rementai ir kt., pirkti ar nuomoti; Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

Nuo 1914 Metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes.
Dėkojame Jums už mumis parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki $40,000.00
FRANK ZOGAS, President
2657 W. 69th Street
Chicago, Ill. 60629
Phone: 925-7400

MIDLAND SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632
Phone: 254-4470
8929 S. Harlem Avenue
Bridgeview, Ill. 60455
Phone: 598-9400

5½% Passbook Savings
7½% Paid quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum $500.

CLEVELANDO ŽINIOS

SPORTO ŽAIDYNIŲ TVARKARAŠTIS

Kaip jau anksčiau buvo skelbta, Darbo dienos savaitgalį, rugsėjo 1 ir 2 d., Clevelande įvyks JAV Amerikos Lietuvių vasaros sporto žaidynės, kurių programa apims lengvąją atletiką, plaukymą ir golfą. Žemiau duodame varžybų bei su jomis susijusių parengimų tvarkaraštį.

Šeštadienį, rugsėjo 1 d.

Golfo varžybos — nuo 10:30 val. ryto iki apytikriai, 6 val. vak., Sleepy Hollow golfo laukuose, Brecksville Rd., Brecksville, Ohio.

Lengvoji atletika — nuo 2 v. po pietų iki, apytikriai, 6 val. vak., Case Western Reserve universiteto Eddie Finnigan Field (stadione). East 115-th St. ir Wade Park Ave kampas. Įėjimas iš East 115 St.

Golfo pirmenybių banketas — 8 val. vak., Hospitality Inn, 5300 Rockside Rd., Independence, Ohio. Rengia — Clevelando Lietuvių Golfo klubas.

Sportininkų pobūvis — 8 val. vak., Lietuvių namų apatinėje salėje, 877 East 185th St. Šokiai, užkandžiai. Rengia — LSK Žaibas.

Sekmadienį, rugsėjo 2 d.

Plaukymas — nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p., Case-Western Reserve universiteto, Donnel baseine, kuris randasi Emerson Physical Education Bldg., pagrindiniame "Campus", 10900 Euclid Ave. Įvažiavimas iš Adalbert gatvės, per parkinimo aikštę.

Golfas — nuo 10:30 val. ryto. Varžybų tąsa ir užbaiga.

Lengvoji atletika — nuo 1:30 val. p. p. Tąsa ir užbaiga.

Lengvosios atletikos ir plaukymo varžybas vykdo Clevelando LSK Žaibas, o golfo pirmenybes — Clevelando Lietuvių Golfo klubas. Reikalui esant, dėl lengv. atletikos ir plaukymo kreipkitės į Algirdą Bielskų ar Jokūbaičius, telefonu 481-7161, o dėl golfo — į A. Garką — 261-1546.

Š. Amerikos lietuvių teniso permenybes, kaip jau anksčiau skelbta, įvyks rugsėjo 8 ir 9 d., Harold T. Clark Tennis Courts, South Marginal, Rd., Clevelande.

BENDRUOMENĖS VALDYBOS APTARĖ ATEITIES DARBUS

Rugpiūčio 21 d. įvyko LB Clevelando apylinkės valdybos posėdis kartu su Ohio apygardos valdyba ir Jaunimo s-gos atstovais Nijole Lenkauskaite ir Saulium Čyvu. Posėdį vedė apyl. pirm. Jurgis Malskis. Valdybų laukia plataus masto darbai, ypatingai "Dainavos" ansamblio gastrolės su A. Jurgučio opera "Emilija Platerytė" Ohio apygardos Lietuvių dienų proga, lapkričio 17—18 d. Todėl apylinkės valdyba buvo praplėsta, pakviečiant pilnateisiais nariais kandidatus Vincą Akelaitį ir Stasį Mačį. Juodu, kitų valdybos narių talkinami, rūpinsis techniškaisiais parengimų reikalais.

Apylinkės valdyba džiaugiasi, kad su ja glaudžiai bendradarbiauja ir jos rūpesčiais dalinasi naujoji apygardos valdyba su jos pirmininku dr. A. Butkum ir nariais K. Gaižučiu, J. Mikoniu, Br. Gražuliu ir Z. Kripavičiūte. Abiejų valdybų su dėkingumu buvo prisiminta, kad visiems bendruomenės parengimams nuo širdžiai talkininkaudavo Roma Tatarūnienė, pasiimdama daug laiko ir kantrybės reikalaujančias bilietų platinimo pareigas. Ji ir dabar, rengiant Tautos šventės minėjimą - koncertą, sutiko tą darbą atlikti.

Tame posėdy detaliai aptarti šie bendruomenės veiklos planai:

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS - KONCERTAS

Rugsėjo 8 d., šeštadienį, 7 v. vak. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje prof. dr. Vytautas Bieliauskas pasakys kalbą tema "Tauta ir tėvynė". Jos laukiama su dideliu susidomėjimu, nes profesoriaus vardas plačiai žinomas ne tik savųjų, bet ir svetimųjų mokslo žmonių tarpe, o Clevelande jis labai retas svečias.

Koloratūrinis sopranas Gina Čapkauskienė ir jos akompaniatorius muz. Jonas Govedas duos lietuvių ir pasaulinių kompozitorių dainų ir arijų koncertą. Jau judviejų vardai užtikrina, kad bus kuo džiaugtis ir gaivintis.

Po programos — vaišės parapijos kavinėje.

Bilietai į minėjimą - koncertą po 2—3—4 ir 5 dol. Jų kreiptis pas Romą Tatarūnienę (tel. 531-5924) arba pas apylinkės ir apygardos valdybų narius.

Rugsėjo 9 d., sekmadienį, abiejose lietuvių parapijose — pamaldos už pavergtąją tautą ir jos išeiviją. 9:45 val. ryto — vėliavų pakėlimas DMNP parapijoje prie paminklo. Organizacijos kviečiamos dalyvauti pamaldose su savo vėliavomis.

Apylinkės ir apygardos valdybos tikisi, kad kiekvienas lietuvis Tautos Šventės renginiams skirs dėmesį ir laiką, liudydamas savo tautinį jautrumą ir pareigingumą.

OHIO APYGARDOS LIETUVIŲ DIENOS

Apyl. pirm. J. Malskis painformavo, kad su "Dainavos" ansambliu dėl jo gastrolių su "Emilija Plateryte" galutinai susitarta. Vietoje, Clevelande, buvo susidurta su nemalonia painiava. Vienintelė diena, lapkričio 17-toji, priimtina ir "Dainavai" ir apylinkei jau senokai buvo užimta Clevelando neolituanų jų metinei šventei. Apylinkės valdyba dėjo visas pastangas, kad šie renginiai nesutaptų. Džiugu, kad, "Dainavai" sutikus su jais ne visai patogiu laiku, tos pastangos davė gerų vaisių. Dabar ansamblis gastroliuos ne lapkričio 17, bet 18 d., sekmadienį. Šiuo atveju ir neolituanų šventės dalyviai galės komp. A. Jurgučio kūryba pasigėrėti.

APYLINKĖS VAKARONĖS

Apylinkės kultūros vadovas Vikt. Mariūnas painformavo, kad jau šešerius darbo metus kas mėnesį rengtos kultūrinėmis ir visuomeninėmis temomis vakaronės, — svarstybos bus rengiamos ir toliau kiekvieno mėnesio trečiąjį ketvirtadienį. Vakaronės administruoja J. Malskis, dalyvius kavute pavaišina vald. narys Vl. Bacevičius, o V. Mariūnas organizuoja vakaronių programą ir jas praveda. Pirmoji šių veiklos metų vakaronė įvyks rugsėjo 20 d., 7:30 val. vak. DMNP parapijos mažojoje salėje. Joje iš 4-tojo Jaunimo kongreso grįžę Ohio apygardos atstovai S. Čyvas, N. Lenkauskaitė ir Kr. Rociūnaitė pateiks savo įspūdžius ir kongreso vertinimus. Svarstybas praves I. Bublienė. *V. M.*

CLEVELANDO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO SUĖJIMAS

Pirmasis po vasaros atostogų Pensininkų klubo suėjimas įvyks rugsėjo 5 d., trečiadienį, 3 val. p. p. DMNP parapijos kavinėje. Tuo pačiu laiku ir toje vietoje suėjimai vyks kiekvieno mėnesio pirmąjį trečiadienį.

Kl. valdyba

KOMUNISTŲ MYLĖTOJOS

Į Clevelando centrinę biblioteką ateina komunistinis laikraštis "Vilnis". Ten buvo aprašytas Clevelando lietuvių moterų komunistinio klubo susirinkimas. Jos save laiko sovietinės Lietuvos mylėtojomis, tačiau jų tarpe neradau nė vienos lietuviškos pavardės, o tiktai draugė Carson, draugė Mack, draugė Palton, draugė Petzau. *D.*

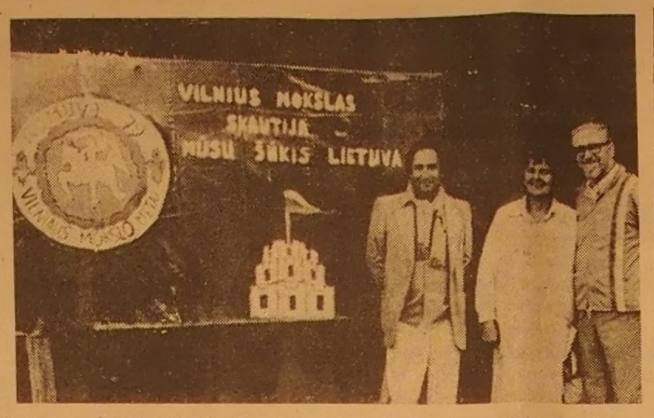

Romuvos skautų stovyklą Canadoje aplankę iš Paryžiaus dail. Pr. Gailius. Šalia jo Genė ir Algis Valiūnai. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

LAIŠKAS

REIKIA GYVESNĖS AKCIJOS

Žmogaus teisių problema kol kas neina reikiama vaga. Prezidento J. Carterio pareiškimas dėl žmogaus teisių gyvesnio judėjimo neįgavo. 1977 ir 1978 m. Carteris savo kalboje patvirtino Amerikos nusistatymą dėl žmogaus teisių, pabrėždamas, kad žmogaus teisės yra mūsų užsienio politikos pagrindinis principas ar doktrina. Toliau jis pareiškė: "Tai nereiškia, kad mes turime tvarkyti mūsų užsienių politiką, laikydamiesi griežtų maksimalinės moralės normų... Mes neturime jokių iliuzijų, kad pasikeitimas įvyks lengvai ir greitai". Didesnis Sovietų respektas žmogaus teisėms gali būti pasiektas tiktai nuolatinėmis rūpestingai panaudotomis pastangomis, panaudojant privačias ir vyriausybės pastangas. Carteris primena pasiruošimą Madrido konferencijai, kuri numatoma 1980 m. lapkričio mėn., pasikeitimų įvairiomis programomis, besitariant su privačiais asmenimis bei vyriausybių atstovais.

Kaip matome, prezidentas Carteris nenumato stipresnės akcijos žmogaus teisėms įgyvendinti Sovietuose. Priešingai, JAV remia Sovietus visomis galimomis priemonėmis: siunčia milijonus tonų kviečių, pramonės gaminius ir labai džiaugiasi padidėjusiu bizniu. Taigi Carterio užimta pozicija dėl žmogaus teisių Sovietų Sąjungoje pegerinimo yra blanki ir beveik nereikšminga. Diktatoriaus Brežnevo pabučiavimas Vienoje palaidojo bet kokias viltis žmogaus teisėms pagerinti ir pagreitinti. Reikia pavergtom tautom imtis gyvesnės akcijos. JAV vyriausybė nieko nedarys, kas blogintų santykius su Sovietais. O nuolatinis kruvinas puldinėjimas palestiniečių yra pateisinamas. Tik klausimas — kodėl? *A. M.*

NAUJAS ARKIVYSKUPAS

— Naujuoju Poznanės arkivyskupu Lenkijoje yra paskirtas 59-rių metų vyskupas Jerzy Stroba, kuris 14 metų buvo Gniezno vyskupu pagelbininku, o nuo 1972-ųjų metų vadovavo Szczecin-Kamieno vyskupijai.

How we sweetened the melting pot.

We all pitched in. That's how we sweetened the melting pot called America.

Like a big family coming together for a festive meal, each immigrant group has added its contribution. The world's best skills, talents, minds, hearts, music, children, customs, that's what's gone into America.

We've put them all together and they've nourished the greatest nation in the world.

And the best thing is, we haven't stopped pitching in.

Today 9½ million American workers invest in their country by buying U.S. Savings Bonds.

You can too. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. It's an easy, automatic way to sweeten your life while you sweeten your land by taking stock in America with U.S. Savings Bonds.

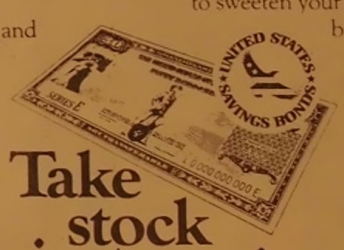

Series E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Tai puiki dovana — bet kuria proga!

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA LAIDA

Suredagavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrišta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu **$4.75**

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

MOKYTOJŲ DĖMESIUI

★

Dr. A. Šešplaukio parašyta LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA ir SINTAKSĖ, pritaikyta išeivijos mokykloms ir kaina tik 3 dol. Pripažinta LB Švietimo tarybos kaip labai tinkama šių laikų mokykloms. Pridėkite 50¢ paštui ir mokesčiams.

Taip pat labai vertinga knyga V. Liulevičiaus LIETUVIŲ ŠVIETIMAS VOKIETIJOJE ir AUSTRIJOJE 1944-1950 metais, 740 psl. su daugybe nuotraukų mokytojų ir mokinių bei abiturientų ir kaina tik 12 dol. Pridėkite $1.00 paštui ir mokesčiams. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

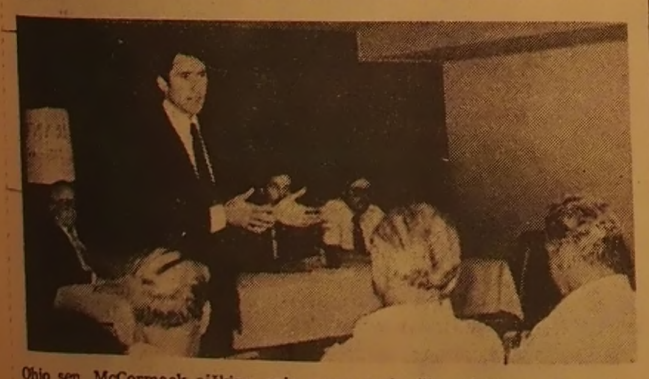

Ohio sen. McCormack aiškina apie namų mokesčių pakėlimą. Pranešimas buvo vien tik lietuviams. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

MANO ŽODYNAS

Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LB Švietimo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Šis leidinėlis gražiai iliustruotas ir jų pagelba mažiesiems skaitytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su persiuntimu $7.00. (Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 30 centų.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

AR TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

DAINŲ IR ARIJŲ RECITALIS — Jonas Vaznelis. Prie piano Aleksandras Kučiūnas. — Tamsioj naktelėj, Dzūkų kraštas, Žaliojoj lankelėj ir kitos dainos. **Kaina $6.00**

TIK TAU VIENAI — Įgrojo L.S.T. Korp Neo-Lithuania orkestras su Algiu Modestu, Vytautu Paškum ir Zigmu Mikužiu, Jr. —Dvi gitaros, Tau dėkoju, Negerk, Žali laukai, Sapnas ir kitos dainos. **Kaina $6.00**

TĖVYNEI AUKOJAM — Lietuvių Meno Ansamblis DAINAVA. Kur bėga Šešupė, Jūs berneliai apgavikai, Lietuviai esame mes gimę ir kitos. Diriguoja Stepas Sodeika. **Kaina $5.00**

GARBĖ TAU, VIEŠPATIE — Lietuvių Meno Ansamblis DAINAVA. Tyliąją naktį, Sveikas, Jėzau, gimusis, Linksmą giesmę mes užtrauksim, Malda žuvusiems ir kitos. Diriguoja Stepas Sodeika ir Algis Šimkus. **Kaina $5.00**

AUKURAS — Alfonsas Mikulskis — dirigentas. Kanklių orkestro vadovė — Ona Mikulskienė. Atlieka Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos ansamblis. **Kaina $5.00**

SKAMBĖKITE DAINOS — Juozė Krištolaitytė - Daugėla. Pamylėjau vakar, Pavasario dienelę, Verpsiu, verpsiu ir kitos. **Kaina $6.00**

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai taipgi moka 5% mokesčių. Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po $1.75 pašto išlaidoms.

Danutė Musteikytė ir Andrius Rankiai, susituokę Romos Katalikų bažnyčioje — Buffalo, N. Y. Jaunoji baigusi Duville kolegiją, Buffalo, (kur jos tėvas prof. dr. A. Musteikis dėsto sociologiją); jaunasis baigė kolegiją (žuvininkystę) Vakarų pakrašty — Portland, Oregon. Susipažino ir susižiedavo Ekvadore, P. Amerikoj, kur abu dvejus metus dirbo kaip Peace corpo savanoriai. Šaunų pokylį atšoko erdvioje Duville col. salėje. Apsigyveno Portlande, Oregone, kur žada dar toliau gilinti studijas.

Nuotr. Vyt. Maželio

KORP! NEO-LITHUANIA ŠVENČIANT ATGAIVINTOS VEIKLOS JUBILIEJŲ

Korp! Neo-Lithuania, išaugusi ir užsigrūdinusi tautinio gyvenimo audrose, atsidūrusi svetinguose, bet svetimuose kraštuose. Juk idėjos, jei didžios, nemiršta, kaip žmonės — rašė poetas, o jo žodžiais gyveno apie 400 neolithuanų, atsidurusių laisvame pasaulyje.

Korp! Neo-Lithuania išaugusi viltininkų-vairininkų dvasioje, įsikūrė 1922 metais, lapkričio 11 d. Kauno universitete (pirmoji korporacija) ir ne tiek rūpinosi savo, kaip tautininkų vidurio kelio užėmimu tarp kairiųjų aušrininkų ir dešiniųjų ateitininkų, kiek pasirinkto šūkio Pro Patria kelio tiesimu.

Pirmūnų skaičius nors nedidelis, tik 13 studentų, bet išėjus su savo deklaracija, jie susilaukė daug sveikinimų, pažadėta parama ir daug studentų pasekė pradininkus. Juos rėmė nuosaikioji spauda, žymieji publicistai. Ypatingai visokeriopai daug rėmė kan. Tumas-Vaižgantas, kuris po metų veiklos pašventino vėliavą, o 1924 metų gegužės 7 d buvo išrinktas pirmuoju garbės nariu.

Korporacija, žengusi pirmuosius žingsnius, ieškojo darnios, gražios veiklos su kitomis studentų organizacijomis, švytėjo tolerantiškumu, bet buvo neatlaidi svetimos dvasios persiėmusiai studentijai, tai sulenkėjusiems bei surusėjusiems ar juos remiantiesiems. Tie, kurie rodė antivalstybinę bei antitautinę veiklą, jie buvo stabdžiai naujo, tautinio kelio tiesimui, bodėjosi Lietuvos laisve, todėl prieš juos ir buvo kovota.

Sustiprėjus Neo-Lithuanų veiklai, jų mestas šūkis rodo gyvą atgarsį gimnazijų moksleivių tarpe, o taip pat ir kaimo jaunime. Todėl pradėjo savo veiklą Jaunosios Lietuvos organizacija.

Korporacijos veikla susidomėjo ir ją vėliau rėmė žymieji mūsų kultūrinio-visuomeninio gyvenimo didžiūnai.

Po Tumo-Vaižganto Korp! Neo-Lithuania garbės nariais tais pačiais metais buvo išrinkti: diplomatas-ministeris Bronius Balutis, dr. Jonas Basanavičius, inž. Petras Vileišis. 1925 m. garbės nariu buvo išrinktas kalbininkas Jonas Jablonskis, 1927 m. — prezidentas Antanas Smetona ir — 1928 m. — poetas prel. Mačiulis-Maironis.

Dainavę poeto, garbės nario Maironio parašytą Jaunosios Lietuvos himną: ant išvyniotos vėliavos, kilniai išrašę: už tėvynę! Rankas sau draugiškai supynę, pirmyn, jaunime Lietuvos, dar garsiau, dar su didesniu ryžtu, dvasios pakėlimu turime dainuoti laisvuose Vakaruose, nešdami aukštai iškėlę Jaunosios Lietuvos vėliavą.

— — —

Lietuvos aukštose mokyklose, pagal tradiciją, skirtingais vardais vadinosi tautinės korporacijos. Neo-Lithuania (vyrų) ir Filiae Lithuaniae (mergaičių) — Kaune; Geležinio Vilko — Vilniuje; Jaunosios Lietuvos — Dotnuvoje; Hercus Monte — Klaipėdoje.

Ir kai Vokietijoje studentai pradėjo tęsti studijas — jie įsteigė Vilties korporaciją.

Visų buvusių Lietuvoje korporacijų veiklą buvo mėginta atgaivinti Vokietijoje. Įvyko suvažiavimas, buvo išrinkta valdyba (inž. Kazys Germanas, muz. Algirdas Kačanauskas ir Vyt. Kasniūnas), bet vykusi emigracija darbus sustabdė.

JAV Korp! Neo-Lithuania veikla atgijo 1954 metais, vadovaujant filisterio Cezario Modestavičiaus sudarytam organizaciniam vienetui.

Tad šie metai laikytini Korp! Neo-Lithuania JAV ir Kanadoje jubiliejiniais. Padaliniai veikia Toronte, Bostone, Chicagoje, Clevelande, Detroite, New Yorke ir Philadelphijoje. Prieš akis turiu korporantų sąrašus. Skaičius didelis, šimtais skaičiuojame naujuosius čia mokslus baigusius. Jų tarpe daug mokslo laipsnius pasiekusių, atsakingas pareigas einančių, visuomenės darbuose aktyviai veikiančių. Daug ir pasyviųjų tarpe, šeimos rateliuose laimės beieškančių, gerai prasigyvenusių, bet nario mokesčio nemokančių, rytojaus dienai atidedančių sugrįžimui į Korp! Neo-Lithuanią veiklą.

Atgaivinus korporacijos veiklą laisvajame pasaulyje, susilaukta daug sveikinimų, gražiausių linkėjimų. Bet netruko savajame aruode ir pelų bei dirsių, kurie nepagailėjo nieko, kad tik lietuviškas gėlynas neaugtų, neklestėtų. Būta ir spaudoje piktų straipsnių, būta ir tėvų, kurie neleido savo vaikų stoti į korporacijos eiles (nors patys veiklūs visuomenėje). Kai kas mėgino piauti šąką, ant kurios patys sėdi.

Bet Korp! Neo-Lithuania auga. Gal ir mažoka žiedų lietuviškame gėlyne, bet jie gražūs, spalvingi. Sunku svetimoje žemėje dirvonus paruošti naujai sėklai, išauginti gerą derlių. Žiūrėk, viena sėklą nukrenta ant akmens, kita dar tarp pasislėpusių piktžolių, ir tik viena kita pasilieka derlingoje žemėje.

Korp! Neo-Lithuania švenčiant išeivijoje jubiliejinius veiklos metus, suvažiavus Darbo dienos savaitgalyje į Tabor Farmą peržiūrėti praeities darbus ir nustatyti naujas veiklos gaires, linkėtumėme užtraukti korporacijos garbės filisterio poeto Stasio Santvaro „Korp! Neo-Lithuania“ dainos posmą:

Lietuvai jaunatvę nešam,
tartum kraitį, mūsų meilė mūsų laimė,
mūsų viltys — Lietuva! Mes
kaip liepų, mes kaip ąžuolų giraitė —
ir tėvynė mūsų meilėje gyva!

Vytautas Kasnis

ADOLFAS ŠAPOKA

Senasis Vilnius

Vilniaus miesto istorijos bruožai iki XVII a. pabaigos.

Išleido Tėvai Pranciškonai. Spaudė Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. 332 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $6.73.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Il. 60629

ŠACHMATAI

— 17-metis amerikietis Yasser Seirawan iš Seattle m. laimėjo pasaulio jaunių (iki 20 m.) pirmenybes, Norvegijoje, surinkęs 10 tšk. iš 13 galimų. Pereitų pasaulio pirmenybių nugalėtojas A. Jusupovas (Sov.) šiose pirmenybėse pasirodė menkai: baigė 12-tu su 7½ tšk.

— Vilniaus meisteris D. Lapienis gavo iš ICCF (tarptautinės koresp. šachmatų federacijos) didmeisterio titulą. Apie tai skelbia Maskvos "64" nr. 13/79. Taigi, turime antrą mūsų tautietį pasipuošusį didmeisterio vardu. Pirmuoju buvo Romanas Arlauskas iš Adelaidės (Australija), 1964 baigęs trečiu ICCF pasaulio pirmenybes.

Dm. D. Lapienis dabar dalyvauja visasąjunginiame atrankos turnyre, Belcose. Ten rungiasi greta jo 5 didmeisteriai, 12 tarptautinių ir 40 meisterių.

— V. Manelis laimėjo Voronežo miesto pirmenybes, surinkęs 10 tšk. iš 14. Tai pirmas jo laimėjimas Voronežo p-bių, rašo "64" nr. 33.

— Amerikietis dm. Sammy Reshevsky buvo įkeltas į North Jūros taurės turnyrą Europoje, vieton atsisakiusio Anglijos dm M. Stean. Turnyrą laimėjo vengras dm. Laszlo Vadasz. Reševskis baigė penktu, kas prie jo 68 m. amžiaus(nėra bloga papasekmė.

— JAV komandinėse, susirašinėjimo keliu, Naujosios Anglijos I komandoje žaidžia šių eilučių autorius. "The Chess Correspondent", rugpiūčio nr. pateikia dabartinį stovį: Division I — New England I — 4½ tšk., N. England II — 3½, Californija, New York I, Michigan I — po 2 tšk. Žaidžiama po dvi partijas. K. Merkio pasekmė 1 — 1., o šešios partijo snebaigtos. **K. Merkis**

PROGOS — OPPORTUNITIES

Marquette Parke parduodamas
NAMAS IR TAVERNA
Dėl informacijos skambint
776-4956

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. 4-ių kambarių butas
4247 So. Artesian Avenue
Skambint 247-3838

Išnuomojamas namas HOT SPRINGS, ARK., 2 miegamieji. Gerame rajone. Skambint po 6 val. vak. Chicagoje telef. (312) 925-2580.

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

PLUMBING
Licensed, bonded, insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI. GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-tos v. vakaro
TELEFONU 476-3950

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Telef. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 827-5980

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

8 kamb. mūr. bungalow. Įrengtas rūsys. 3 tualetai. Didelis garažas. Arti Maria mokyklos ir Šv. Kryžiaus ligoninės. Tuoj galima užimti. Idealu didelei šeimai.

2 po 4 kambarius mūrinis Brighton Parke. Gražiai užlaikytas. $47,000.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Republic
2951 W. 63rd St., 436-7878
839-1784 arba 839-5568

Savininko parduodamas mūrinis 9 metų senumo namas. Bungalow — 3 miegamieji, 1½ vonios. Centr. vėsinimas. 2 maš. garažas. Ant 57-os arti Pulaski Skambint 284-8549.

Savininkas parduoda 1½ aukšto mūrinį namą su pajamom. Arti susisiekimo ir mokyklos. Ant 66-tos, į vakarus už Kedzie. Skambint (kalbėt angliškai) po 5 val. vak. telefonu 737-6447.

By owner — Clean brick bungalow 3 bdrms, 1½ baths, finished porch. Dining, living rm. & bedrms, w/w carpeting. Finished bsmt., wet bar. Gas h. w. heat, 2 car gar. Immed. occupancy. Marquette Pk. 737-4583

N. W. Suburb MEDINAH — Custom brick, cedar trim, split level, 3 bedrm. 2½ baths. Family room with stone fireplace. Large balcony, living room overlooking formal dining room. Beautifully finished lower level. Ideal 3 room in-law apt. Central air. 2½ car garage. 2 patios. Over ½ acre — beautifully landscaped. Appraised at $170,000.00. Owner selling at $158,500.00. Tel. 274-6697

PARDUODAMAS NAMAS KAUNE, LIETUVOJE
Naujai pastatytas, erdvus, 3 miegami. Garažas ir didelis kiemas.
Kreiptis į MR. VAN HOUTEN (Kanadoje), tel. (416) 862-7020 — darbo valandomis.

6 kamb. atremontuotas medinis. Gazu šildymas. Arti 45-os ir Albany. $27,500.00.

2-jų aukštų Georgian. 5 kamb. 37 p. sklypas. 70 ir Fairfield. Numažinta kaina. $30,000.00.

Taverna ir 4 kamb. mūrinis. Į rytus nuo California Ave ir 71-os g-vės. Nuženinta kaina. $45,000.00.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Av. — 778-2233

DĖMESIO!

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

ADOLFAS VENCLAUSKAS
KOVOJE SU MILŽINU
★
Knygos turinys paimtas iš okupuotos Lietuvos gyvenimo, kuriame aprašo tuometinius įvykius provinciniame miestely ir jo apylinkėse kada vyko sunkios partizanų kovos su okupantais ir jų padėjėjais.

Išleido Akademinio Skautų Sąjudžio Filisterių skautų sąjungos Worcesterio skyrius. 230 pusl. Kaina su persiuntimu $5.75. Illinois gyventojai prideda 25 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Illinois 60629

Perskaitę "Draugą" duokite jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

PIRKĖJO LAIMEI

Puikus mūrinis. Apie $10,000 pajamų. Moderniai patobulintas namas Marquette Parke. Kaina $67,500.

Svarus 2jų aukštų mūras. Apie $7,000 pajamų. Marquette Parke. Vertas $46,900.

Platus sklypas. Geroje vietoje investuoti ateičiai, ir kaina nuderėta.

Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogu namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Namai Chicagoje ir priemiesčiuose

70 ir Maplewood. 2 aukštų 3-jų butų mūr. pajamų namas. Taip pat galimos pajamos rūsy. 2 maš. garažas. Nebrangus.

72 ir Mozart. Liuksusinis 2-jų butų po 2 miegamus mūro namas. Įrengtas rūsys. Pamatykite šiandien.

43 ir Washtenaw. 2-jų butų mūr. po 2 miegamus. 3-jų kamb. butas sklepe. $49.500.

Bridgeporte — puikus investavimas. 7 butų mūro namas. Pilnas rūsys. Nuomininkai patys apsišildo. $17,500 metinių pajamų. Kaina $54,000.

59 ir Mozart. Iš naujesnių 8 butų gerai prižiūrėtas mūras. Pirkėjui 3 miegamų butas. Dėl informacijos skambinkit mums.

67 ir Pulaski. Naujas 3-jų miegamų bungalow. Sklepas, garažas. Pamatykite šiandien.

Oak Lawn, į vakarus nuo Cicero Liuksusinis 3 miegamų. "tri-level". Pamatykite šiandien.

Budraitis Realty Co.
4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

Mes turime kompiuterį ir esame nariu M.L.S., kas palengvina pardavimą bei pirkimą.

HELP WANTED — MOTERYS

TELLER
FULL TIME
Cashier experience helpful, will train. Typing required. Good working conditions and benefits.
SEE MRS. MAESTRE
PROSPECT FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1715 W. 47th St. — Tel. 523-3145

Secretary–Dictaphone
FULL OR PART TIME
Interesting work.
Pleasant working conditions.
Good salary.
Must be fast and accurate.
PULASKI-DEVON
TEL. 725-7426

VYRAI IR MOTERYS

Reikia spaustuvei laužytojos ar laužytojo paruošti darbus offsetui. Turi mokėti lietuvių kalbą ir turėti patyrimo tame darbe. Skambinkite 585-9501. Prašykite reikalų vedėjo.

TELLERS
FULL TIME
EXPERIENCED OR WILL TRAIN
Many benefits including paid holidays, paid life and hospitalization insurance. Call or apply:
Ask for Mr. Tenbrook
824-8101
THE DES PLAINES BANK
1223 Oakton Street
Des Plaines, Illinois

HELP WANTED — VYRAI

SHEET METAL
Sheet metal model makers. $9.00 per hr. Shear operator. Drill press, press brake operators. Starting $6.00 per hr. Must be experienced.
Howler Fabrication
Addison 543-3600

CUSTODIAN
Responsible person needed for full time custodial work in local school. Contact NSSEO at 500 S. Plumgrove Road, Palatine
TEL. — 359-2110

MACHINIST
dependable man with a minimum of 2 years experience working with a Bridgeport, lathe, surface grinder & similar equipment. Must make own set ups. Small company offers excellent salary & benefits.
Contact Mr. Hughes 675-8473
LIPSNER SMITH CORP.
4700 W. Chase Ave., Lincolnwood, Ill.

NIGHT SUPERVISOR MANAGER TRAINEE
PART AND FULL TIME
STEADY HOURS
GOOD STARTING PAY
TALLY'S COFFEE SHOP
DEERBROOK MALL
DEERFIELD, ILLINOIS
Tel. — 564-9856

SIDING – SOFFIT & FASCIA INSTALLERS
Must have own truck and tools. Year round work.
Call Chuck 284-0980

MAINTENANCE SUPERVISOR
Major processor of nonferrous metals requires two maintenance crew supervisors for the 2nd and 3rd shifts. Ability to lead men, understand machinery repair and weldings. Background in troubleshootings. Salary $15,000 plus. Call Mrs. DeForest at 664-8800.
LISSNER CORPORATION
1000 N. North Branch Street

HELP WANTED — MOTERYS

CLERK TYPIST
Variety of duty. Must have typing, adding machine and calculator exper. Salary commensurate with ability.
226-4242 E. O. E.

HELP WANTED—FEMALE

— NOW HIRING —
P.Y.A. -- MONARCH FOOD SERVICE
Des Plaines, Illinois
√ KEY PUNCH OPERATOR
√ SECRETARIAL
DAY TIME POSITIONS
Contact: DOLORES 694-4600
Weekdays — 9 A.M. - 4 P.M.
An Equal Opportunity Employer

COMPUTOR OPERATOR
We have a challenging position in our Data Processing Department, working with an IBM system 32 computer. Some Data processing experience helpful. We will train a qualified person on our system. Variety of duties makes this a most interesting position.
For Interview call 871-8150
Blue Jay Fasteners 2929 N. Paulina

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir Komercinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

PLB Kultūros komisijos talkininkų dalis svarsto jaunimo meninių vienetų atsikvietimo iš P. Amerikos reikalus. Iš kairės: R. Kučienė, J. Šlajus ir M. Remienė. Nuotr. V. Kučo

MOKYKLA, TĖVAI IR BENDRUOMENĖ

JUOZAS MASILIONIS

Baigiasi vasaros atostogos. Krautuvių langai ir laikraščių skelbimai pilni „Back to school" —vėl į mokyklą šūkių.

Prisiminkim senuosius, dar Lietuvos nepriklausomybės laikus, kada be jokių šūkių laukdavome naujų mokslo metų pradžios, kad galėtume pakopti viena pakopa aukščiau moksle ir žinojime, bijodami, kad neatsirastų tėvams kliūčių leisti mus į gimnaziją, į aukštesnę klasę. Drebėdavom, nes žinodavom, kad ūkininkui nelengva yra leisti sūnų ar dukrą į mokslą, į gimnaziją, kuri kartais būdavo už 20 ar net 30 kilometrų. Pavertus kilometrus mylio mis, atstumai žymiai sumažės, bet žinant, kad ne automobiliais važinėta, tokio atstumo nugalėjimas užimdavo visą dieną.

Pasikeitė laikai. Mes, kurie vargome, besiekdami mokslo, jau esame į pensiją išeiną tėvai, mokytojai. Atėjo naujos tėvų kartos, kurių atžalynas turi labai geras sąlygas mokytis, bet, deja, labai dažnai jiems pritrūksta noro ir entuziazmo, kurį mes turėjome.

Nuo nenoro mokytis, lankyti mokyklą *valstybė apsidraudžia privalomo mokslo įstatymais: nori ar* nenori, vaikas iki tam tikro mokyklos laipsnio ar tam tikrų metų turi eiti mokyklon. Bet ir tokioms sąlygoms esant, atsiranda nemažai „iškritėlių" iš mokyklos, nes juos pavilioja lengvai uždirbamas doleris ir įvairiausios moderniškos mados ir idėjos.

Laisvajame pasaulyje išbarstytiems lietuviams nėra rašyto ar kokiomis nors pabaudomis paremto įstatymo, kuris verstų lietuvius vaikus būtinai lankyti, be vietinės, dar ir lietuviškąsias mokyklas. Pačiam lietuviui tėvui ir motinai reikia apsispręsti, ar jo vaikui lietuviškos mokyklos lankymas privalomas, ar ne. Tėvui ir motinai reikia apsispręsti, ar leisti savo vaiką į lituanistinę mokyklą mokytis lietuvių kalbos, literatūros, Lietuvos istorijos, geografijos, dainų, tautinių šokių, ar skaityti, kad tie dalykai gadina vaiko angliškąjį akcentą ir gali pakenkti jo būsimai karjerai.

Lietuvoje žinojome: nesimokysime —eisime bernauti. Kas kita čia lietuviškoji mokykla. Ji yra idealistinė, ne karjerinė. Idealizmą čia rodo tėvai, leisdami savo vaikus į lietuvišką mokyklą, idealizmą rodo ir vaikai, kad ir nevisai savanoriškai ją lankydami, idealizmą rodo ir mokytojai, čia dirbdami.

Turėdami idealistinę, o ne karjerinę mokyklą, ir savo santykius turime grįsti idealizmu, o ne kuo kitu. Jei tėvai ar Švietimo vadovybė pradės gąsdinti ir mokyti mokytojus, jie paprasčiausiai iš mokyklos gali išeiti ir dėlto nereikės eiti pakiemiais ubagauti: jų pagrindinis uždarbis kotije vietoje, jų kasdieninėje darbovietėje. Iš kitos pusės, jei mokytojai per daug pareikalautų iš mokinių ar tėvų, tėvai gali paprasčiausiai atsiimti savo vaikus iš lietuviškos mokyklos, ir jų vaikų karjera nenukentės.

Kad ne lietuviška mokykla rengia būsimai karjerai, tai geriausiai žino patys mokiniai. Iš čia kyla visos blogybės: vėlavimasis į pamokas, iš jų pabėgimas, pamokų trukdymas, bet koks nedrausmingumas ir šimtai įvairiausių blogybių, kurias lietuviškoje mokykloje randame.

„Vėl į mokyklą!" Bet žinome, kad daug lietuviukų šeštadieniais liks gatvėse, eis uždarbiauti. Kai kam nebus toli vaiką atvežti net 50 mylių, o kai kam ji bus per toli už bloko ar kelių. Kaip paveikti tuos tėvus, kurie neleidžia savo vaikų į lietuvišką mokyklą? Pirmų pirmiausia reikia apeliuoti į jų idealizmą, lietuvišką patriotizmą. Šv. Rašte yra pasakyta: „Ką padės, jei tu ir visą pasaulį laimėsi, o savo sielą pražudysi". Taigi, ką padės, lietuvi tėve, lietuve motina, jei tavo sūnus ar duktė švariausiai ir be jokio akcento angliškai šnekės, o lietuviškai nemokės? Ką padės tau, jei tu su savo vaiku lietuviškai nebesusikalbėsi? Ką padės, jei tavo vaikas baigs karjerinę mokyklą net ir dvigubais doktoratais, o lituanistiniuose dalykuose bus visiškas analfabetas?

Jau daug yra tėvų, kurie su savo vaikais namuose lietuviškai nekalba. Dalis jų, atėjus mokykliniam amžiui, atsiunčia juos į lietuvišką mokyklą, nemokančius nė žodžio lietuviškai. Jau daug kur steigiamos tokiems specialios klasės. Gerai, kad nors pavėlavus atbundama, bet šimtus kartų būtų buvę geriau, jei su vaiku namuose būtų iki mokyklinio amžiaus lietuviškai kalbama. Apklausinėjimai rodo, kad nemažai lietuviukų yra atėję į amerikietiškas mokyklas, nemokėdami nė žodžio angliškai. Be vieno kito, visi neturėjo jokių problemų, išmoko anglų k. labai greitai. Priešingai su tais, kurie į lietuvišką mokyklą ateina temokėdami angliškai: lietuvių kalba jiems visuomet sudaro problemų.

„Vėl į mokyklą" — ir vėl žinom, kad mokinių skaičius lietuviškose mokyklose mažės. Mokinių skaičiui stabilizuoti labai daug gali pasidarbuoti LB apylinkės. Valdyba dažniausiai pažįsta beveik visus savo narius, žino jų šeimos sudėtį. Rugsėjo mėnuo — Bendruomenės mėnuo. Kodėl valdybos iždininkui arba bet kuriam kitam valdybos nariui neaplankyti visų narių, paprašant keletos dolerių lituanistiniam švietimui? Kodėl nepasekti Balfo pavyzdžiu, kuris tokių būdu surenka gražias sumas šalpai. Kodėl aukų rinkėjui nesužinoti, kiek paylinkėje yra mokyklinio amžiaus vaikų, ar jie lanko kurią nors lituanistinę mokyklą? Kodėl neleidžiančių neparaginti leisti?

Kai kas nuogąstaus, kad, apylinkės valdybai uždėjus tokias apreigas, nebeatsirasią kandidatų į LB apylinkės valdybą. Juk kokios kitos organizacijos pačiuose pagrindiniuose tiksluose yra lietuviškasis švietimas? Ar šią pareigą turi atlikti klubai klubeliai ir kitos stambesnės organizacijos, kurios savo įstatuose lietuvybės išlaikymo ir lietuviškojo švietimo net neužsimena?

Lituanistinių mokyklų tinklas JAV yra LB organų žinioje. LB mokyklas remia, tik klausimas, ar pakankamai. Kai pamatai spaudoje kai kurių apylinkių tūkstantinius biudžetus, kai ten švietimui kur kas mažiau, negu tikėtum, nustembi. Kita blogybė, kad apylinkė dažniausiai teremia tik savo apylinkės mokyklą, o nėra įpareigota tam tikrą sumą šiam reikalui persiųsti apygardos ar krašto valdybai. Juk yra apylinkių, kur jokios liet. mokyklos nėra, yra apylinkių, kaip, sakysim, Chicagos Gage Parko, kuri labai negausi nariais ir nepajėgi finansais, o jos ribose Jaunimo centre veikia net trys mokyklos: Dariaus ir Girėno pr. mokykla, Chicagos aukštesnioji ir Pedagoginis lit. institutas. Jas lanko arti 300 mokinių, mažytis skaičius iš vietinės apylinkės, nes ji negausi, o visi kiti iš visų Chicagos ir priemiesčių LB apylinkių, o labai daug iš tokių pavienių vietovių, kur jokių LB apylinkių nėra. Paprašyk mokyklai paramos iš kurios nors paylinkės valdybos, lengva širdimi atšauna: „Jūs ne mūsų apylinkėje". Taip neatsako tik vienintelė Brighton Parko apylinkė.

Krašto valdyba ar apygardos valdybos uždeda kartais ir nemažas sumas surinkti apylinkėse vienkartiniams renginiams: kongresams, sporto išvykoms finansuoti. Ir surenka. Bet kas ir kada uždėjo kokią nors kvotą lietuviškai mokyklai paremti? Turim LF ir net privataus asmens visokių premijų už visuomeninį, mokslinį darbą ar veiklą, literatūros, dailės premijoms, bet kas ir kada paskyrė kokią nors premiją kam nors už ką nors surišto su lituanistiniu švietimu?

Jau pats laikas nustoti tik gražiais žodžiais rūpintis lituanistinių mokyklų reikalais ir badyti pirštais į kitus: čia ne mano reikals. Lietuviška mokykla, lietuviškasis švietimas, lietuvybės išlaikymas yra ir tėvų, ir LB, ir mano, ir tavo reikalas.

Lietuvoje mirus brangiai sesutei ir jos sūnui

A. † A. JADVYGAI SAMUILEVIČIENEI ir A. † A. JONUI SAMUILEVIČIUI,

reiškiu nuoširdžiausią užuojautą STEFUTEI ir VLADUI ABRAMIKAMS ir jų DUKROMS su šeimomis.

Ona Barauskienė

Brangiai žmonai ir motinai

A. † A. STANISLOVAI PALTAROKIENEI

mirus, jos vyrą prof. J. PALTAROKĄ, dukras ALDONĄ ir JONĘ su ŠEIMOMIS giliai užjaučiame.

Evaldas, česė ir Linda Veleckiai

A. † A. STANISLOVAI PALTAROKIENEI

mirus, jos vyrui prof. J. PALTAROKUI, dukroms JONEI ir ALDONAI bei jų ŠEIMOMS nuoširdžią užuojautą reiškia

Birutė ir Gediminas Biskiai
Meilutė ir Kęstutis Biskiai

RAKTAS Į NAUJĄJĮ TESTAMENTĄ

Antanas Rubšys

I-ji dalis. Knygoje 10 skyrių. Naujojo Testamento: Bendrija ir jos savimonė, jos lopšys istorijoje. Senojo Testamento tauta. Izraelis. Krikščionybė. Naujos sandoros Bendrija. Jėzus — Naujojo amžiaus pranašas. Jo darbai. Dievo bendrija visiems. Paulius Apaštalų tarpe, Jo išmintis. Samprata, Dievo tautos samprata.

Išleido KRIKŠČIONIS GYVENIME, 1978. Kietais viršeliais, 394 pusl. Kaina su persiuntimu $8.90. Užsakymus siusti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Il. 60629.**

A. † A.

AIDUI GAIDELIUI

tragiškai žuvus Australijoje, jo tėvui KOMP. JULIUI GAIDELIUI, velionies ŠEIMAI ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

E. R. Bielkevičiai
Jonas Bielkevičius
R. E. Janulaičiai
Dr. M. ir Dalia Pautieniai

Mūsų brangiam ir nepamirštamam giminei ir sponsoriui

A. † A. Inž. Kazimierui Motekaičiui

iškeliavus Amžinybėn, mielus gimines, buv. Lietuvos operos solistę IZABELĘ MOTEKAITIENĘ, sūnus: muziką MANIGIRDĄ, dr. inž. RAMŪNĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

J. S. Kriaučeliūnai,
Marija Abraitienė,
J. Ch. Kriaučeliūnai

A. † A. STANISLOVAI PALTAROKIENEI

mirus,

brangioji Jone, užgesus Tavo mylimos Mamytės gyvybei, priimk mūsų paguodą.

STASĖ ir IGNAS

A. † A. KAZIMIERUI MOTEKAIČIUI

mirus,

mielai kolegei IZABELEI, sūnums muz. MANIGIRDUI ir inž. RAMŪNUI su ŠEIMA, liūdesio bei skausmo valandoje reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

P. Armonas — **J. Malcius**
A. Mateika — **E.A. Rūkštelės**
R. Mainelytė — **A.S. Velbasiai**

St. Petersburg, Florida

Brangiam vyrui ir tėveliui

A. † A. KAZIMIERUI MOTEKAIČIUI mirus,

mielą p. IZABELĘ MOTEKAITIENĘ ir sūnų MANIGIRDĄ giliai užjaučiame.

Aldona ir Jonas Jovarauskai,
Rasa ir Alvydas Narbutaičiai

Brangiai motinai

A. † A. STANISLOVAI PALTAROKIENEI

mirus, dukroms ALDONAI ir JONEI ir jų ŠEIMOMS reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Irena ir Leonas Nekai

Brangiai motinai

A. † A. STANISLOVAI PALTAROKIENEI

mirus,

reiškiame gilią užuojautą KUBILIŲ ir VALAIČIŲ šeimoms.

Chicagos Lietuvių Golfo Klubas

Brangiam tėvui

A. † A. VINCUI RYGERTUI mirus,

narę, dukterį RUGILĘ ŠLAPKAUSKIENĘ su ŠEIMA ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Kr. Donelaičio Lituanistinių Mokyklų Mokytojų Taryba ir Tėvų Komitetas

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Kun. prof. Stasys Yla** Vilniaus universiteto 400 minėjime skaitys paskaitą šeštadienį, rugsėjo 1 d., lietuvių literatūros sekcijoje, kuri prasidės 2 val. p. p. didžiojoje salėje Jaunimo centre (ne sekmadienį, kaip buvo programoje paskelbta). Kun. dr. V. Rimšelis skaitys paskaitą penktadienį, rugpiūčio 31 d. 10:30 val. didžiojoje salėje, o kun. prof. P. Rabikauskas savo paskaitą turės sekmadienį, rugsėjo 2 d., 2 val. p. iškilmingam minėjimo užbaigime.

× **Jurginų paroda** rengiama Ford City, 7601 S. Cicero ave., šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 1-2 d. Illinois gub. Thompson nuo rugpiūčio 27 d. paskelbė jurginų savaitę ligi rugsėjo 2 d. Illinois gražuolė jurginų karalaitė Debbie Niego, kuri asmeniškai pasirodys sekmadienį, 1-3 val. Jurginų yra įvairių dydžių ir net 5,000 rūšių.

× **Švč. M. M. Gimimo** parapijos mokykloj pamokos prasidės trečiadienį, rugsėjo 5 d. 8 val. r. Darželis prasidės rugsėjo 10 d. 11:30 val.

× **Dail. Marija Ambrozaitienė,** Jaunimo centro tarybos narė, sutiko įeiti į komitetą, kuris rengia Dainos, žodžio, šokio ir muzikos vakarą Jaunimo centro didžioje salėje, kuri dabar pagrindinai atremontuojama. Vakaro programą atliks mūsų žymieji menininkai.

× **Šv. Kryžiaus ligoninė** rugsėjo 11 d., antradienį, nuo 7 iki 9 val. vak. turės kursą apie dietą, kuri reikalinga saugojantis cholesterolio. Kursą ves dietetikos specialistė Patricia Baran. Reikia registruotis tel. 434-6700 Food Service skyriuje. Priimami vienam kursui tik 35 asmenys.

× **Kun. Stasys Yla,** Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolijos kapelionas, iš Putnamo atvyko vakar į Chicagą ir sustojo Marijonų vienuolyne prie "Draugo". Jis dalyvavo Ateitininkų federacijos valdybos posėdyje, dalyvaus Liet. Kat. mokslo akademijos suvažiavime, kur skaitys paskaitą, ir atliks įvairius kitus reikalus. Čia žada pabūti apie savaitę.

× **Algirdas ir Ina Kurauskai,** Chicago, Ill., sveikindami "Draugą" ir jo parengimų komitetą, aukojo 10 dol. Ačiū.

× **Seniūnų suvažiavimo proga** rugsėjo 2 d. 8 val. ryto Marijonų koplyčioje (6336 So. Kilbourn Ave.) bus šv. Mišios už mirusius Lietuvos Atgimimo sąjūdžio narius. Artimieji kviečiami pamaldose dalyvauti.

(pr.)

× **Lietuvos Vyčių piknikas** įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 2 d. Vyčių salėje - sodelyje. Gros A. Ramonio orkestras. Veiks baras ir virtuvė. Bus laimėjimų. Visi maloniai kviečiami. Pradžia 12 val. d. Įėjimo auka 1 dol.

(pr.)

× **Jaunučio Puodžiūno Baleto Studija rudens sezoną pradės rugsėjo 4 d. (antradienį).** Nauji mokiniai mergaitės ir berniukai prašomi registruotis tel. **778-7182** arba studijoje — **2656 W. 71 Street.** Senųjų mokinių pamokos vyks įprastą tvarka. Veiks nauja džazo ir suaugusiųjų mankštos klasės.

(sk.).

× **Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc.,** patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. **Susidomėję skambinkite 977-7916.**

(sk.)

× **Advokatas Gintaras Čepėnas,** teisės mokslų daktaras, 2649 W. 63rd Street, Chicagoje, atnaujindamas prenumeratą atsiuntė 25 dolerių auką. Šiuo būdu jis dosniai parėmė mūsų spaudos darbus. Nuoširdžiai dėkojame ir skelbiame jį Garbės prenumeratorium.

× **Dail. Povilo Kaupo** pomirtinė dailės paroda įvyks lapkričio mėn. 16 d. ir tęsis iki lapkričio 23 d. Į parodos atidarymą rengiasi atvykti draugai iš New Yorko, Los Angeles ir Floridos.

× **A. a. Paulius Augius,** kūrybingas dailininkas — grafikas, jeigu dabar gyventų, rugsėjo 2 d. minėtų savo 70 metų amžiaus sukaktį. Šia proga velionio žmona Danutė Augienė ir šeimos nariai prašo pasimelsti už jo sielą.

× **"Ilgiausiai gyvenkime,** jaunais mirkime" — šia tema bus skaitoma 539-oji Alvudo radijo paskaita šį šeštadienį, 9 val. ryto, Sofijos Barcus šeimos radijo valandos metu.

× **Tina Brazytė,** pasižymėjusi Chicagos profesionali modeliuotoja, modeliuos Putnamo seselių rėmėjų madų parodoje rugsėjo 30 d. Jaunimo centre.

× **Šaknų skulptorius Pranas Baltuonis** kartu su žmona atvyksta iš Montrealio į Chicagą rugsėjo 27 d. Jo paroda bus rugsėjo 28—30 d. Čiurlionio galerijoj.

× **Jono Karvelio,** žinomo verslininko atsiminimų knyga, apie 500 psl. apimties, baigiama spausdinti M. Morkūno spaustuvėj, Chicagoj.

× **Frank Savicko** pagerbimas bus spalio 6 d. Marriott viešbutyje. Lietuvių Fondo vadovybė rūpinasi, kas šio nusipelnusio lietuvio pagerbimas gerai pavyktų. Bilietus į banketą jau dabar galima įsigyti L. F. raštinėje.

× **Bronė Meižienė,** Brockton, Mass., atnaujindamas prenumeratą pasveikino dienraščio darbuotojus ir atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **"Ačiū už puikų dienraštį"** — rašo mums Petras Minkūnas iš Woodhaven, N. Y., sveikindamas "Draugą" sukakties proga ir siųsdamas auką. Dėkojame.

× **Juozas Mažeika,** Chicago, Ill., dažnai paremia dienraštį. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė Garbės prenumeratos mokestį. Maloniai dėkojame.

× **S. Augonis,** So. Boston, Mass., savo sveikinimus "Draugui" parėmė 10 dolerių auka. Labai ačiū.

× **Emilija Meškaukienė,** Chicago, Ill., maloniu laiškeliu pasveikino "Draugo" parengimų komitetą ir parėmė dienraštį 10 dol. auka. Labai ačiū.

Toronto "Gintaro" ansamblio dainininkės Karavano metu Prisikėlimo parapijos salėje, kur buvo "Vilniaus" paviljonas. Iš kairės: D. Jokūbaitytė, R. Gustainytė, B. Nakrošiūtė, A. Biretaitė, Ž. Šilininkaitė, S. Zenkevičiūtė, L. Kaminskienė, R. Kaminskaitė, D. Vitkutė, I. Vitkienė. Rugpjūčio 11—19 d. jos dalyvavus "Tautų festivalyje" Winnipege.

Nuotr. Romo Puterio

DR. N. REMEIKIENĖ — PROFESŪROS VIRŠŪNĖSE

Š. m. birželio mėnesį skaitytojus pasiekęs žurnalas "Moteris" išspausdino A. Saudargienės strapsnį apie Vokietijoje, Wiesbadene pabėgėlių stovykloje, veikusį vaikų teatrą. Straipsnį iliustruoja viena labai simpatiška mažytės besišypsančios mergytės nuotrauka Raudonkepuraitės rolėje. Ypatingu sutapimu iš University of Illinois Medical Center Alumni News liepos mėnesio laidos puslapių žvelgia jauna moteris su ta pačia šypsena, o stambi antraštė skelbia: Dr. Remeikis Heads Endodontics Department". Buvusi vaikų teatro "žvaigždė" Nijolė Šalkauskaitė, dabar prof. dr. Nijolė Remeikienė, š. m. birželio mėnesį buvo paskirta Illinois universiteto odontologijos fakulteto endodontikos (endodontics) departamento viršininke.

Kaip skelbia Medical Center Alumni News, prof. Nijolė Remeikienė gimė Šiauliuose, Lietuvoje. Į Ameriką atvykusi 1949 metais, baigė Marijos aukštesniąją mokyklą ir 1953 m. įstojo į Illinois universitetą, kur 1957 m. įsigijo B. S. ir 1959 m. D. D. S. laipsnius.

1959 m. prof. Remeikienė, kaip instruktorė, pradėjo dėstyti Illinois universiteto odontologijos fakultete, o 1975 m. jai jau buvo suteiktas pilnos profesorės titulas. Š. m. birželio mėnesį ji buvo paskirta endodontikos departamento viršininke.

Prof. Remeikienė yra paskelbusi eilę straipsnių, išdirbusi naujus mokymo metodus, dabar naudojamus Illinois universiteto odontologijos fakultete, dalyvavusi ir vadovavusi daugeliui profesinių simpoziumų ir suvažiavimų. Kaip rašo Medical Center Alumni News, prof. Remeikienė 1970 metais išlaikė specialius egzaminus ir tapo pirma moterim, diplomuota specialiste endodontikos srityje (endodontika yra dantų šaknų tyrinėjimo, diagnozės ir gydymo sritis odontologijoje).

Prof. Nijolė Remeikienė savo kolegų ir studentų tarpe visuomet pabrėžia esanti lietuvė. Jos kabinetą universitete puošia lietuvių dailininkų paveikslai bei lietuviški liaudies dirbiniai. Jos nuoširdaus patarimo ir pagalbos yra sulaukę visa eilė lietuvių, besigydančių Illinois universiteto odontologijos kolegijoje.

Prof. Remeikienė, jos vyras prof. dr. Tomas Remeikis ir visi trys jų vaikai yra gyvai įsijungę į Chicagos lietuvių gyvenimą ir veiklą: duktė Ginta ir sūnūs Audrius ir Petras priklauso Chicagos skautų tuntams, tautinių šokių grupėms, sporto klubams, o abu tėvai yra aktyvūs Akademinio Skautų sąjūdžio nariai.

dk

Prof. dr. N. Remeikienė

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

TREČIOJI TALKA JAUNIMO CENTRE

Šeštadienį, rugpiūčio 25 d., Jaunimo centro administracijai į talką atėjo būrys žmonių. Nuolatiniam užvaizdui Antanui Vaičaičiui laiptų atramas taisyti padėjo Alfonsas Eidukevičius, o prie kavinės žolyno pakraščius taisė Jonas Vasiukevičius, visą savaitę dirbęs prie langų. Čiurlionio galerijos sieną ir parodų stovus dažė Antanas Dundzila su sūnum Tomu, parodoms stovus maišo medžiaga aptraukė Radutis Orentas, Jonas Juozevičius ir Vytas Plioplys. Algis Plioplys nušvietė prie pagrindinio įėjimo medinę gaubtą sienelę, o vėliau su Paulium Alekna taisė linoleumo kampus ir kamščlo medžiaga dengtas lentas. Ramunė Kubiliūtė, Roma Olšauskaitė, Raminta Jautokaitė, Linda Chiapeta ir Petras Kubilius plovė lempų gaubtus mažojoje salėje ir klasėse dar su kita talkininke. V. Orentienė lygino trijų kambarių langų užuolaidas. Pagal Evangeliją, nežiūrint kiek kas dirbo, pietų metu visi gavo cepelinų ir barščių Jėzuitų namuose. Pedagoginio lituanistikos instituto atstovų buvo trys.

Per tris rugpiūčio šeštadienius talkoje dalyvavo 25 asmenys, kurių du atėjo ir kitomis dienomis. Dar du asmenys dirbo kitomis dienomis, nes šeštadienį ateitį negalėjo. Trys asmenys buvo kiekvieną talkos dieną, dešimt atėjo du kartus. Iš viso savanoriško darbo atlikta 354 valandos. Skaičiuojant tik nuolatinius Jaunimo centro lankytojus, kiekvienam į talką tektų ateiti kas 30 metų vieną šeštadienį.

A. S.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Tautos šventės minėjimas** Apreiškimo parapijoj Brooklyne įvyks rugsėjo 9, sekmadienį. Koncelebracinių mišių metu pamokslą pasakys kun. Kazimieras Pugevičius. Po sumos bus akademija su menine programa. Be to, tą dieną bus daroma speciali rinkliava Lietuvių Katalikų religinei šalpai, kuri įvairiais būdais padeda kenčiančiai Lietuvos Bažnyčiai.

— **Prof. Vitalis Žukauskas** rugsėjo 1 Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos vienuoliktajame suvažiavime ir Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjime skaitys paskaitą apie jėzuitų teatrą Vilniaus universitete.

— **Dr. Bobelis,** Vliko pirmininkas, rugpiūčio 30 d. išvyks į Torontą, kur tarsis su lietuvių visuomenės veikėjais ir taip pat dalyvaus Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavime.

— **Lietuvis aukštam poste.** John Hancock agentūra Corpus Christi mieste, Texas valstijoje turi naują vedėją, juo paskirtas 33 m. lietuvis Donatas Jančauskas, paskutinius 2 metus iš Dellas, Texas, lankęs vakarines valstybes kaip kompanijos "Educational Consultant". Donatas būtų laimingas, jei Corpus Christi ir apylinkėse gyvenantys lietuviai kreiptųsi į jį gyvybės draudimo reikalais ar bent šiaip aplankytų ar paskambintų. Gyvendamas toli nuo lietuvių kolonijų, Donatas tikrai pasiilgsta saviškių. Rašyti: Donald P. Jančauskas — General Agent, 4949 Everhart Exec. Bldg., Corpus Christi, Tx 78411, tel. 512—853-6285, vakare 512—854-7993.

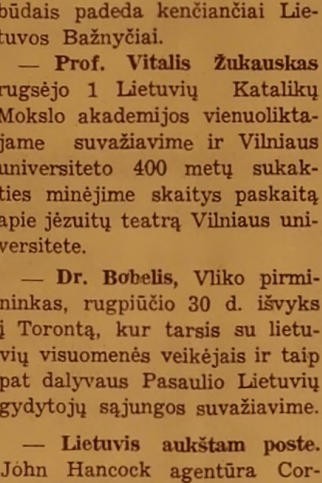

D. Jančauskas

KANADOJE

— **Viešojoje Runnymede bibliotekoje** nuo rugpiūčio 1 iki 31 d. vyksta dail. Genės Valiūnienės emalinių piešinių paroda. Autorė Toronto lietuvių visuomenei yra jau gerai žinoma, nes yra jau dalyvavusi įvairiose parodose.

— **Spaudos balių** Londono, Ont., lietuviai rengia rugsėjo 22 d. Meninę programą atliks du Toronto jaunimo vienetai. Plačiau bus sekančiame "T2" numeryje.

— **Lietuvių iškilmės** Kanados Kankinių šventovėje Midlande įvyko rugpiūčio 12 d. Dalyvavo labai daug tautiečių. Gausiai dalyvavo žmonės iš Toronto, vienas autobusas atvyko ir iš Hamiltono.

— **A. a. J. Diefenbakeris,** buvęs Kanados min. pirmininkas, buvo prisimintas pamaldose Lietuvos Kankinių šventovėje. Jis 1962 m. rugpiūčio 15 d. oficialiu aktu pripažino Baltijos valstybių konsulus ir įrašydino į atitinkamą užsienio reikalų ministerijos sąrašą. 1960 m. rugsėjo 26 d. velionis pasakė gasiąją kalbą Jungtinių Tautų visumos posėdyje, kurioje iškėlė ir Baltijos valstybių pavergimą.

AUSTRALIJOJE

— **Geelongo kolonijos** lietuviai rugsėjo 9 d. paminės Tautos šventę ir Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį. Pamaldas laikys "Tėviškės aidų" redaktorius kun. Pranas Dauknys, giedos Geelongo lietuvių choras vedamas M. Kymanto, paskaitą skaitys dr. St. Skapinskas, programą išpildys Dr. V. Kudirkos savaitgalinė mokykla.

— **Korporacija "Romuva"** Melbourne išsirinko naują valdybą; kurią sudaro: Alg. Šimkus (pirm.), Paulius Jokūbaitis, Algirdas Klimas.

— **"Žilvinio" tautinių šokių grupė** Adelaidėje rugsėjo 22 d. ruošiasi atšvęsti savo 30 metų gyvavimo ir 10 metų vardinių jubiliejų. Šiai dvigubai sukakčiai paminėti ruošiamas koncertas. Tautinių šokių grupė Adelaidėje susikūrė 1949 m. pradžioje, atvykus Adelaidėn pirmiesiems lietuviams jaunuoliams. Vienas iš pirmųjų organizatorių buvo V. Ratkevičius, jau tais pačiais metais su savo grupe pasirodęs lietuviams ir australams. Iš kitų vadovų minimi: B. Lapšienė, V. Straukas, P. Launikaitis, V. Neverauskas, R. Varnaitė, B. Sabeckis, G. Vasiliauskienė ir kiti.

ARGENTINOJE

— **Lietuvių bendravimas.** Didelė grupė SLA organizacijos jaunimo atvyko į Berissą pas mindaugiečius, su kuriais praleido linksmai dieną sportuodami, o vyresnieji surengė šachmatų ir truco varžytines. Visi dalyviai drauge papietavo. Buvo labai gera nuotaika, dainuota lietuviškos sutartinės. Svečiai pavakaryje grįžo į namus. Mindaugiečiai džiaugiasi linksmai praleista diena ir dėkoja broliams lietuviams už atsilankymą.

— **"Mindaugo" draugijos** patalpose kas šeštadienį 15 val. įvyksta lietuviškų šokių repeticijos. Ačiū inž. Algiui Rastauskui — jaunimas eina pirmyn.

CHICAGOS ŽINIOS

2 MIL. DOL. SUKTŲ SĄSKAITŲ

Federaliniai ir Illinois investigatoriai surado už 2 mil. dol. melagingų sąskaitų už tariamą sniego išvežimą iš Chicagos. Miestas už tas sąskaitas jau buvo įmokėjęs 300,000 dol., bet likusius 1.7 mil. dol. atsisakė mokėti.

TURI MOKĖTI 105 MIL. DOL.

Teismas nusprendė, kad Illinois Bell telefonų bendrovės uždėti 5% mokesčių yra teisėti ir bendrovė turės sumokėti 105 mil. dol.

PRAMOGOS SAVAITGALIUI

Chicagoje Darbo dienos savaitgaly bus galima penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį 6:30 v. v. klausyti džazo koncerto Grant Parke.

AREŠTAVO 167 JAUNUOLIUS

Chicagoje yra apie 1,400 jaunuolių, kurie buvo sulaikyti ir buvo paskirtos jiems bylos teisme, bet į teismą jie neatėjo. Dabar juos griebia kiečiau ir 167 areštuoti.

DEMONSTRAVO PRIEŠ RUSŲ BALETĄ

Chicagos žydai antradienį suruošė demonstracijas prieš "Bolšoj baletą", atvykusį gastroliuoti Arie Crown teatre. Demonstrantai dalino lapelius, prašydami maldų už kalinamus Sovietų Sąjungoje. Policija demonstracijas nutraukė.

NAUJA ATOMO DALIS

Fermi laboratorijoje vykstančiame fizikų suvažiavime pranešta, kad surasta nauja atomo dalelė "gluon", kuri gali padėti išspręsti didžiąją medžiagos mįslę. Ši dalelytė laikanti medžiagą jungtyje. Fermi laboratorija yra Batavijoje netoli Chicagos.

BYLA DĖL ANČIŲ

Chicagos policininkas R. Curley savo namų kiemo prude turėjo 35 antis, kurios nedavė ramybės nei žmonai, nei kaimynams. Su žmona net kilo skyrybų byla. Teismas įsakė policininkui pašalinti antis. Policininkas priešinosi, bet teismo pagrasintas sutiko.

POPIEŽIUS CHICAGOJE

Oficialiai pranešama, kad popiežius Jonas Paulius II atskris į Chicagą spalio 4 d. vakare ir čia išbus pusantros dienos. Popiežius atvyks iš Des Moines 6 v. v. į O'Hare aerodromą. Čia jį sutiks bažnytinė ir civilinė Chicagos vyresnybė. Bus ir gubernatorius Thompson, merė Byrne ir vyskupai. Iš aerodromo popiežius bus nulydėtas į Šv. Vardo katedrą. Iš katedros vyks vakarienei į kard. J. Cody rezidenciją 1555 North State Pkwy. Spalio 5 d. pietus valgys Quigley seminarijoj, 7740 S. Western, su 350 JAV vyskupų. Spalio 5 d., penktadienį, bus popiežiaus Mišios Grant Parke, koncertų vietoj, bet šis punktas gali dar ir pasikeisti. Iš Chicagos išskris spalio 6 d. 9 v. r. į Washingtoną.

MOKYTOJŲ STREIKAS

Devynios pradžios mokyklos Park Ridge priemiesty uždarytos. Streikuoja ir piketuoja mokytojai, norėdami gauti 11% daugiau atlyginimo. Tame priemiesty yra 3,600 mokinių, o mokytojų unijai priklauso 205. Tikimasi, kad federaliniai taikytojai padės susitarti.

ŠV. IGNACO MOKYKLA

Chicagos aukšt. Šv. Ignaco mokykla nuo šių metų pradėjo priimti ir mergaites. Mergaičių įstojo iš viso 259, o su berniukais dabar toj mokykloj yra 1,133. Per 110 metų ši mokykla buvo vien berniukams.

KERŠTINGAS VYRAS

Chicagoje įvyko muštynės jaunimo tarpe. Apmuštas O. Marroquin, 33 m., kraujuodamas sėdo į automobilį, padaręs ratą visu smarkumu įvažiavo į mušusių grupę. Jis sunkiai sužeidė Richardą Cox, 18 m., kuris kaip tik jį buvo išgelbėjęs, kad jo visiškai neužmuštų. Marroquiną policija areštavo.

UŽ BUTELĮ PELENŲ $18.71

Chicagoje pradedama pardavinėti keistą suvenyrą — didžiojo gaisro pelenus, kurių butelis kainuos 18.71 dol. Pelenai buvę sušluoti į tunelius Šv. Mykolo bažnyčioje, 1633 N. Cleveland Ave. Pajamos, sako parapijos klebonas kun. A. Miller, bus bažnyčiai atnaujinti.

MANO LIETUVIŠKA SPALVAVIMO KNYGA

(1 sąs. ir 2 sąs.)

Knygos didelio formato, gražiai iliustruotos lietuviškomis temomis ir tinka mūsų mažiesiems.

Redagavo Mykolas Drunga ir Gintaras Karosas. Išleido Baltic Enterprises, Boston, Mass. Abi knygos su persiuntimu $5.75. Ill. gyventojai prideda 25 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS

Darbo valandos: nuo 9 v. r. iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Henrikas Radauskas
EILĖRAŠČIAI
(1965-1970)

Pomirtinė Poezijos knyga.

Išleido Vytautas Saulius 1978. Tiražas 350 egz., 100 pusl. Knyga gražiai išleista. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $6.73. Ill. gyv. prideda 5% mokesčių — 30 ct. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.**